

Ecuadorian Heritage

Adam Ptáček

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Adam Ptáček
Osobní číslo: K11029
Studijní program: B8206 Výtvarná umění
Studijní obor: Multimedia a design - Design oděvu
Forma studia: prezenční

Téma práce: Ekvádorské dědictví podle Apé

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním rozsahu 15 normostran.

Bakalářská práce je inspirovaná unikátní přírodou a historií Ekvádoru.

2. Praktická část

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 7 – 9 modelů.

Teoretická a technická příprava projektu, sběr potřebných informací, dokumentace realizace dle zadaných parametrů (moodboard, storyboard, skici s naznačením siluety, barevnost, popis materiálů, technické nákresy modelů, technické opisy, stříhové řešení, postprodukce).

Práce musí být doplněná o dokumentační fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě krátkým promo videem.

Rozsah práce: cca 30 str. formát A4. Odevzdejte ve 2 stejnopisech v pevné vazbě.

Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD-ROM. Na samostatném

nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci

prakt. části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové

podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana.

Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém

souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér),
typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní
email, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce: 49

Rozsah příloh: 10

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

MOYA, Rolando a Evelia PERALTA. Quito: patrimonio, heritage. 2006. vyd. Quito: Trama, c2006, 175 p. ISBN 978-997-8300-312.

TROX, IDick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMERI. Südamerika. 1. Aufl. München: IAPA Publ., 2000. ISBN 38-268-2401-6.

TROX, IAutoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. Ecuador, Galápagos. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: IAPA Publ., 2001. ISBN 38-268-2469-5.

QUILTER, Jeffrey. Poklady And: slavná díla Inků a předkolumbovské Jižní Ameriky. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2007, 224 s. ISBN 978-80-242-1833-5.

SMRČEK, Martin a Lea SMRČKOVÁ. Exotičtí ptáci a jejich chov. 1. vyd. Ilustrace Jan Hošek. V Praze: Albatros, 2010, 414 s. Oko (Albatros). ISBN 978-80-00-02157-7.

Jižní Amerika, Země a Život, Marston Bates a redakce Time-Life, Český vydala Artia v Praze roku 1975, Original English language edition, 164,1969 by Time Inc. Od agamy po žraloka: velký ilustrovaný slovník zvířat. Překlad Radoslav Obrtel. Praha: Artia, 1974, 546 s.

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Kristýna Petříčková**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání bakalářské práce: **3. října 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 20. února 2014

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

Mgr. Art. Mária Štranecková, ArtD.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

30.4.2014

ADAM PRAČEK
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací

²⁾ Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

³⁾ Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

³⁾ Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

³⁾ Do práve autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li níkol' za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

¹⁾ Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vádného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybného projevu jeho vůlí u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

²⁾ Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

³⁾ Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně ošpěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přibíhá k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

V teoretické části práce se autor zabývá zejména poutavou historií země, jejím řemeslným odkazem, zvířaty a překrásnou přírodou. Tedy všemi okruhy, jimiž se nechal inspirovat ve vlastní tvorbě. Praktická část naopak pojednává čistě o samotné kolekci Ecuadorian Heritage, dekorech, střizích a formách. Vysvětluje význam a symboliku užitých autorských potisků.

Klíčová slova: Ekvádor, kulturní dědictví, Inkové, indiáni, Esmeraldas, dekory, národní park Yasuní, ekvádorská móda, trhy v Otavalu, panamský klobouk, jihoamerická barevnost.

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

The theoretical part of this thesis is concerned with fascinating Ecuadorian history, its craftsmanship - legacy from their ancestors, wild animals and wonderful nature. On the other hand, the practical part of thesis is mostly about the „Ecuadorian heritage“ collection itself. It's focused on patterns, cuts and shapes. It's describing the sense and symbolism of applied author's prints.

Keywords: Ecuador, cultural heritage, Incas, indians, Esmeraldas, decors, National Park Yasuní, Ecuadorian traditional fashion, artisan fairs of Otavalo, Panama hat, South American colourfullness.

Děkuji paní MgA. Petříčkové za možnost společných konzultací při tvorbě bakalářské práce. Velmi si vážím jejího přínosu, rad a připomínek. Je velkou ctí, mít šanci poznat tak skvělého pedagoga, který je svým studentům dobrým příkladem. Stejně tak musím vyzdvihnout neobyčejný přínos paní PhDr. Lapšanské za její vždy skvěle podanou konstruktivní kritiku a za pochopení mé tvorbě. Děkuji za neutuchající podporu své rodině plné silných a nezlomných osobností, které mi vždy byly příkladným vzorem. Tuto bakalářskou práci a potažmo celou kolekci "Ecuadorian Heritage" tímto věnuji svému dědečkovi Stanislavu Ptáčkovi, který se bohužel dokončení mého studia a kolekce nedožil.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 INKOVÉ	14
1.1 PŘEDINCKÉ A INCKÉ OBDOBÍ	14
1.2 DĚJINY EKVÁDORU	16
2 SARAGURO – JIŽNÍ SIERRA	19
3 TRADICE EKVÁDORSKÉ MÓDY - OTAVALSKÉ TKALCOVNY	221
3.1 HISTORIE	221
3.2 ROZVOJ MANUFAKTUR	221
3.3 TRADIČNÍ ODĚV OTAVALA	23
4 ŠUAROVÉ/ EL ORIENTE, ZAMORA, JIHOVÝCHOD EKVÁDORU, OBLAST AMAZONSKÉ DŽUNGLE	25
4.1 MYTOLOGIE A RITUÁLY	25
4.2 ZMENŠOVÁNÍ A VYSUŠENÍ HLAVY	26
5 ESMERALDAS – SEVERNÍ PACIFICKÉ POBŘEŽÍ	28
5.1 HISTORIE ESMERALDAS	28
5.2 Z DENÍKU CESTOVATELE	30
5.2.1 PŘEDMLUVA.....	30
5.2.2 DEN 22. CESTA DO ESMERALDAS	31
6 PANAMSKÝ KLOBOUK A JEHO PŘÍBĚH	33
6.1 ÚVODNÍ SLOVO	33
6.2 HISTORIE A VÝVOJ	33
6.3 ROZMACH EXPORTU	34
6.4 PROCES ZHOTOVENÍ	35
7 NÁRODNÍ PARK YASUNÍ, NEMOCNÝ KUS RÁJE	37
7.1 ÚVODNÍ SLOVO	37
7.2 VÝZNAM RÁJE	37
7.3 TĚŽBA ROPY, POČÁTEK DESTRUKCE	37
7.4 DÍTĚ PRALESA	38
8 MÓDA A VLIV JIHOAMERICKÉHO STYLU	40
8.1 JOHN GALLIANO PRO CHRISTIAN DIOR (HAUTE COUTURE F / W 2005 / 2006)	40
8.2 NAPŘÍČ MÓDNÍM SPEKTRUM	42
8.3 PRADA	43

8.4 MARIO TESTINO	44
II PROJEKTOVÁ ČÁST	46
9 STŘIHOVÉ FORMY „ECUADORIAN HERITAGE“	47
9.1 PŘEDMLUVA	47
9.2 ROZDĚLENÍ KOLEKCE DO JEDNOTLIVÝCH SEKČÍ	47
9.2.1 FLASHBACK SEKCE	47
9.2.1.1. Lolo F. Bombshell - A-line Dress	47
9.2.1.2 Devilish Heritage - baggy shaped Dress	47
9.2.2 INCKÁ SEKCE	488
9.2.2.1 Inca Empress - Coctail Dress	48
9.2.2.2 Cotopaxi - Georgette Blouse	48
9.2.2.3 Cultural Sunshine - High Waist semi pleated pencil Skirt	49
9.2.2.4 Saraguro - High Waist pleated Skirt	49
9.2.3 ESMERALDAS	49
9.2.3.1 Shrimp Ceviche Poem - Coat	49
9.2.3.2 Ultramarine Drug	50
9.2.4 AMAZONSKÁ SEKCE:	51
9.2.4.1 Yasuní Birdie - Coctail Dress	51
9.2.4.2 Green Venom - Egg shaped Coat	51
9.2.4.3 Las noches de Esmeraldas - High Waist Pencil Skirt	52
10 APÉ DEKORY	53
10.1 LOLO, THE MARTYRE	53
10.2 HELL AND OBSCURE BUT LAVISH EVENT	53
10.3 SKY FULL OF DEVILISH BITTERNESS	53
10.4 DIVINE BANANAS	54
10.5 ATAHUALPA	54
10.6 SUN OF INCAS	54
10.7 COTOPAXI	54
10.8 ME GUSTA CEVICHE!	54
10.9 GREEN VENOM	55
10.10 BIOMORPHIC MIX FROM ESMERALDAS	55
10.11 PIÑAS AZULES DE ESMERALDAS	56
10.12 YASUNÍ BIRDS	56
ZÁVĚR	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
SEZNAM OBRÁZKŮ	62
SEZNAM PŘÍLOH	63

ÚVOD

Člověk vnímá věci kolem sebe jinak, pokud je plodem dvou diametrálně odlišných kultur. Ekvádor je rodná zem mého otce, který mi umožnil v roce 2006 jeho nádhernou domovinu poznat, a to jak kulturně, tak i sociálně. Teprve zde jsem si poprvé uvědomil moc přírody, její velikost, nevyzpytatelnost počasí a krásu fauny i flóry plnou endemických druhů. Zároveň se mi vyjevila dávno známá pravda, že štěstí nespočívá v hmotných statcích, ale v síle, semknutosti a podpoře rodiny. Lidé v Ekvádoru žijí převážně pod hranicí chudoby, střední třída téměř neexistuje a ti bohatí a chudí jsou vlastně rodinnými příslušníky jen několika málo rozvětvených rodin, které vlastní a ovládají – s nadsázkou řečeno – celou zemi.

Avšak i přes všechny činné sopky, bídu, nestabilitu politického systému a extrémní podmínky pro život dokáží být tito lidé šťastní, duševně svobodní, pohostinní a plni optimismu, který předávají dál. Osobně velmi obdivuji jejich pomalé tempo života, klid, se kterým noc co noc uléhají na úpatí tektonicky činných vulkánů. Jejich spjatost s přírodou a vlastním kulturním bohatstvím je až neuvěřitelná. Takoví lidé jsou mi inspirací a nedostižným vzorem, a proto cítím touhu propojit dědictví mé druhé domoviny s oděvem a typem ženy, který ztělesňuje značka APé.

Žena silná a nezdolná, sebevědomá, ale vnímavá k druhým, krásná, impulzivní, člověk tak barevný jak uvnitř, tak navenek, právě takovým způsobem, jakým vynikají zejména jihoa-merické ženy. Jsou krásné, s vědomím svých předností svádí a poutají muže k sobě, milují šperky, barvy, jsou sexy a svůdné. Fascinující stvoření, živoucí drahokamy z nespoutané a divoké krajiny Jižní Ameriky.

Ve své práci bych se rád zaměřil na fúzi těch nejzajímavějších oděvů Ekvádoru ze čtyř klimaticky i kulturně odlišných provincií země, která svůj název odvodila od slova equator – tedy rovník, jelikož leží přímo na rovníku. Budu pochopitelně vycházet z tradičních oděvů, dekorů, barev, zvířat, rostlin i tradiční kuchyně, ale nemám v úmyslu šít ekvádorské kroje. Folklórní prvky poslouží jen jako inspirace dosazená do formy a stylu ženy APé. Příběh mé cesty začíná v jihofrancouzské Nice, odkud imaginárně poletím do Ekvádoru a budu vaším průvodcem na cestě za poznáním dech beroucím způsobem bohaté země. V Nice příběh kolekce začíná z velmi zvláštního důvodu. Právě z Nice podnikala své cesty do zahraničí kdysi slavná Lolo Ferrari (vlastním jménem Eve Valois), která byla osobou s nešťastným dětstvím, komplikovaným vztahem vůči své matce a vášnivou obdivovatel-

kou Brigitte Bardot, podle níž během dvaadvaceti plastických operací nechala kompletně přetvořit své tělo. Při každé další operaci si přála, aby se již neprobrala z narkózy, nedokázala unést tíhu života, psychicky zdeptaná a ponižovaná žena byla snadným terčem kritiky a posměchu stejných lidí, kteří jí na začátku leželi u nohou. Vynikala největšími silikonovými implantáty na světě. Týden před svou smrtí si byla vybrat bílou rakev a zaplatila si vlastní pohřeb na neurčitý termín. 5. března 2000 si po snídani namíchala smrtící koktejl antidepresiv, léků na spaní, alkoholu a s pláčem usnula navždy.

Díky zájmu o Lolo jsem získal za život nespočet úžasných přátel a její tragický osud mne i v roce 2007 inspiroval k tvorbě koláží na téma erotika versus porno, a to ve spolupráci s českobudějovickou básnířkou Kateřinou Bolechovou. Zkrátka fascinovala mne celá a tak je první model kolekce věnován právě jí a oslavě krásy žen šedesátých let. Přál jsem si rehabilitovat její osobnost, aby již nebyla vnímána jako pornoherečka, ale jako citlivá žena, kterou měli obyvatelé města parfémů Grasse, kde bydlela, velmi rádi a jen s velmi těžkým srdcem se s ní naposledy rozloučili. Vše je pochopitelně propojeno s ekvádorskými prvky.

Druhý model poukazuje na mou vášeň pro čerty, vnímám je skrze klasické pohádky jako významné kulturní dědictví Čech a potažmo celé střední Evropy. Narodil jsem se v České republice, a proto chci prostřednictvím dvou exkluzivně čertům věnovaným dekorům oslatvit i význam pohádek, mýtů a legend předávaných v období dětství. Následující modely kolekce Ecuadorian Heritage vycházejí již čistě z ekvádorské kultury ve spojení s typickými prvky – uplatňovaných zejména v dekorech – značky APÉ. Doufám, že má práce bude přínosem a inspirací.

Obrázek č. 1 Lolo Ferrari, Saint Tropez 1998¹

Obrázek č. 2 Lucifer z pohádky „Čert ví proč“²

¹[online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://finances.fr.msn.com/diaporama.aspx?cp-documentid=151546069&page=5>

²[online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.fdb.cz/film/cert-vi-proc/fotogalerie/28268>

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INKOVÉ

Dříve, než na území dnešního Ekvádoru dorazili Inkové, zde byla celá řada jiných původních amerických obyvatel, kteří se rozhodli usadit se právě tady. Vytvořili si různé jazyky a nářečí, z nichž některé přetrvaly dodnes, pokud se jedná o kulturně přeživší tradiční etnikum z oblastí pralesů Amazonie. Někteří připluli do Ekvádoru na jakýchsi raftech či vorech ze střední Ameriky, jiní zas po přítocích mocné Amazonky a pak samozřejmě dorazili přes horské hřebeny And i lidé původně žijící na severu a jihu jihoamerického kontinentu.³

1.1 Předíncké a incké období

Noví obyvatelé pobřežních oblastí se postupně zdokonalili v rybolovu, lovu divoké zvěře a ptactva, lidé z horských partií země si osvojili celoroční zemědělství a péči o půdu i domestikaci zvířectva. Nakonec poslední kategorie naleznuvší domov v bujných a na život bohatých útrokách deštného pralesa se neustále jako nomádi přesouvala zejména v soustavné honbě za lepší potravou. Postupem času se četné kolonie začaly stýkat, až se z více-ro různých samostatně stojících vesnic vedle sebe stala jedna, navíc se společným jazykem a kulturou.

Ekvádor byl domovem mnoha vzkvétajících kultur, jako jsou např. Valdivia, Machallila z pobřežních oblastí, nebo horských oblastí lze jmenovat kulturu Quitů (ta dala název dnešnímu hlavnímu městu) anebo Cañari, jejichž název vychází podle mýtů ze spojení slov “can”, tedy had a “ari”, tedy papoušek ara. Hadi a papoušci pro ně měli hluboký význam jako mocné symboly prostředí, ve kterém žili. Had měl význam pozemského tvora, brilantního hbitého predátora a papoušek vládl vzduchu a pozoroval svět z výšky. Cañari dříve žili v teritoriu dnešního města Cuenca. Nejvíce prosperovaly právě horské kultury, i přes vzájemné neshody a časté války byl nakonec sňatek jediným pojivem mezi čelními představiteli jednotlivých vesnic. Následně se rozličné národnostní skupiny spojily a vytvořily konfederaci. Jeden region byl sjednocen pod konfederaci Shyris, ta se naučila organizovat

³ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 27-28. ISBN: 3-8268-2469-5

čilý výměnný obchod mezi různými regiony. Jeho politická a vojenská síla byla pod pravidly rodu Duchicela.⁴

Když dorazili Inkové, nedokázali uvěřit, jak důmyslně jsou tyto konfederace vedeny, protože absorbovat je pod svůj systém by trvalo Inkům nejméně dvě generace. Následovalo násilné přesídlování a opětovné osídlování. Inkové zkrátka všechny důležité a pro ně problémové vůdčí jedince nechaly poslat do vyhnanství oblastí Peru, Bolívie a severní Argentiny, zatímco do Ekvádoru poslali své nejvěrnější obyvatele z Bolívie a Peru v domnění, že tak zabrání případným rebeliím. Od roku 1463 se stal Ekvádor součástí mocné říše Inků, v níž se mluvilo stejným jazykem.

Ač podnikali Inkové vpády do pobřežních oblastí a částí východního Ekvádoru (čili Amazonie), zdáli se jim původní obyvatelé víc a víc nepřátelští. Nezbyvalo než jim násilně pohrozit, ovšem tyto národy se stáhly do ústraní a pak, když se to Inkům nejméně hodilo, začaly se chovat jako partyzáni.

Nakonec se je nepovedlo nikdy zcela porobit, a to ani amazonské národy. Staly se jedinými, co ustály dominanci Inků a následně Španělů v čele s misionáři. Do dnešních dní si zachovaly vlastní specifické tradice a od Španělů převzaly – víceméně z nutnosti – pouze jazyk.

Před osudným příjezdem Inků byla obří Incká říše zrovna uprostřed občanské války. Špatně načasované úmrtí obou následníků trůnu Ninan Cuchi a inckého císaře Huayna Capac způsobil virus zavlečený z Evropy, proti němuž nebyli dostatečně imunní. Kvůli rozsáhlým epidemiím se říše rozdělila na dva válečné tábory nárokuje si celou zemi. Z Quita se hlásil o dědictví nejmilejší syn Huayna Capac jménem Atahualpa a z Cuzca se dožadoval dědictví starší syn Huáscar. Atahualpa zarytě tvrdil, že mu otec před smrtí dal přesné instrukce, jak zemi rozdělit. Ekvádor a sever Peru měl podle úmluvy náležet Atahualpovi s hlavním sídlem v Quitu, zatímco vše ostatní mělo připadnout Huáscarovi se sídlem v Cuzcu. Umírající panovník Huayna Capac si rovněž přál, aby bylo jeho srdce spáleno

⁴ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 33-34. ISBN: 3-8268-2469-5.

TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 198-199. ISBN: 3-8268-2401-6

v krásném novém sídle Inků, v Quitu, které mu tolik přirostlo k srdci a tělo mělo být pohřbeno v Cuzcu spolu s rodinnými předky. Huáscar neuznal domnělou poslední vůli otce, protože podle inckých tradic zvolí panovníka ze dvou bratrů jedině kněz. Ale pozval bratra Atahualpu na spálení a pohřbení těla v Cuzcu. Ten však dorazil s obří armádou najatých vojáků, kteří bratra Huáscara a celou jeho rodinu vyvraždili. Konečně měl celou říši jen pro sebe.

Docela malá skupinka Španělů v čele s Francisco Pizarrem se vylodila v Tumbez a vyrazili směrem do hor, než dosáhli bran města Cajamarca, kde se přátelsky seznámil s vládcem Atahualpou. Pizarrovův kněz Valverde se poněkud odvážně snažil císaře přemluvit, aby se dal na katolickou víru a prohlásil se za služebníka španělské koruny. To Atahualpu dopálilo natolik, že hodil Bibli vztekle na zem. V té chvíli rozhněvaní Španělé napadli neozbrojenou ochranku vládce a nelítostně je zavraždili. Poté zajali Atahualpu. Ostatní loajální přívrženci inckého císaře jej toužili vysvobodit ze zajetí, Pizarro měl jednu jedinou podmínku. Přál si do následujícího rána naplnit jednu celou místnost zlatem. Po směšném soudu Atahualpu stejně usmrtili uškrcením.⁵

1.2 Dějiny Ekvádoru

V 15. století byl vlivem vpádu Inků poražen původní indiánský stát. Inkům však nezůstal nadlouho, jelikož roku 1534 byl Ekvádor dobyt zlata chtivých Španělů. Ti zotročili Indiány na dlouhých 300 let. Následně se stala země součástí místokrálovství Peru, v roce 1717 byla připojena k mohutnému místokrálovství Nová Granada. Dále v letech 1882 – 1830 se Ekvádor dostal pod správu Velké Kolumbie. Až se z něj stal konečně samostatný stát. Pozitivním vlivem dokázal tehdejší prezident Eloye Alfaroa roku 1895 zorganizovat liberální

⁵ TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 199-200. ISBN: 3-8268-2401-6.

QUILTER, Jeffrey. *Poklady And: slavná díla Inků a předkolumbovské Jižní Ameriky*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2007, s. 208-215. ISBN: 978-80-242-1833-5.

BA, Abdourahmane. *Staré civilizace*. Vyd. 2. Překlad Hana Večerková. Ilustrace Nicole Baron. Praha: Gemini, IX-XIII. Ilustrované dějiny světa, 1994, s. 476-479. ISBN: 80-85820-28-5.

JONES, David Michael a Brian Leigh MOLYNEAUX. *Americká mytologie: ilustrovaná encyklopedie bohů, duchů a posvátných míst Severní Ameriky, Mezoameriky a Jižní Ameriky*. 1. vyd. Překlad Marcela Czesaná. Čestlice: Rebo Productions, 2002, s. 240-245. ISBN: 80-7234-177-4

revoluci, při níž se mu podařilo omezit doposud neotřesitelnou moc církve a konzervativních velkostatkářů s dostatkem půdy. Ve 20. století se v zemi projevila politická destabilizace a únavně časté střídání civilních i vojenských vlád. V období, kdy ve světě řádila 2. světová válka, se Ekvádor pustil do boje se sousedním Peru, při které Ekvádor ztratil východní hranice s Brazílií. Léta 1950 – 1970 přinesla několik státních převratů. Následovaly nejhorší časy. Roku 1972 provedla armádní junta puč vlády Velasca Ibarry, který byl donucen žít v exilu v Buenos Aires. Začala tvrdá diktatura Guillerma Rodrigueze, zvaného “Bombita”. I přes jeho nezkrotitelnou moc, dokázal zemi přinést i vcelku zásadní a dodnes viditelné změny. Z peněz, které přinášela nově vystavěná rafinerie (poté, co ji znárodnil) v Esmeraldas, nechal vybudovat celou řadu velkých, plně zařízených nemocnic, škol, dal vystavět silnici z Quita do Tulcánu ležícím na hranici s Kolumbií a podílel se na zavedení elektřiny do měst a vsí, kde ji do té doby vůbec neměli. Až o sedm let později byl opět nastolen demokratický režim. Konec 20. století se nesl ve znamení ekonomické krize a obrovské inflace.⁶

Posledním nestabilním momentem se stalo datum 30. 9. 2010, kdy se díky revoltě policistů, kterým prezident seškrtal všechny odměny, ocitl stát a jeho obyvatelé v absolutním chaosu. Prezident sám byl policií obklíčen ve svém paláci, ale ze svého rozhodnutí neustoupil, naopak si přál, ať ho raději zabijí.⁷

⁶ TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 199-200. ISBN: 3-8268-2401-6.

TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 48-49. ISBN: 3-8268-2469-5.

RIBADENEIRA A., Jorge. El Bombita. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://edicionimpresa.elcomercio.com/es/ec0722201201206>

⁷ DE LA TORRE, Carlos. Ecuador: Between rebellion and coup. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.opendemocracy.net/carlos-de-la-torre/ecuador-between-coup-and-rebellion>

A strike against democracy: Ecuador's striking police. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: http://www.economist.com/blogs/americasview/2010/09/ecuadors_striking_police

Obrázek č. 3 Roucho inckého vládce⁸

⁸ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 239. ISBN: 3-8268-2469-5

2 SARAGURO – JIŽNÍ SIERRA

V třítisícovém horském městečku Saraguro je o poznání chladnější klima, než jaké bychom v jihoamerické zemi čekali. Žijí zde primárně mestici a běloši, avšak podle indiánské legendy se říká, že právě obyvatelé Saragura jsou původními potomky Inků, kteří se v období rozmachu incké říše – tedy ještě před vpádem Španělů v 15. století – přesunuli horskými soutěskami z dalekého jezera Titicaca na rozhraní dnešního Peru a Bolívie až sem na jižní horské svahy Ekvádoru. Incká říše zasahovala až po jih Kolumbie a dnešní Ekvádor byl novým sídlem mocného inckého vládce Atahualpy, kterého násilně sesadili z trůnu až španělští dobyvatelé. Během vlády Inků musel každý kmen nosit svůj vlastní typický oděv, díky němuž se přesně ostatní orientovali, odkud daný člověk pochází. Vedle oděvu se lišili i způsobem účesu, šperky, ale i typem pokrývky hlavy.

Španělé později striktně zakázali určité typy účesů a zavedli naplno módu klobouků s krepou, přičemž si časem každý kmen rozvinul a vytvořil vlastní typ pokrývek hlavy. To vedlo k dodnes matoucí situaci v různorodosti klobouků, kterou v dnešních Andách od Kolumbie po Bolívii pozorujeme. Obyvatelé městečka Saraguro se oblékají do černé nebo indigově modré vlny, téměř všechny textilie jsou ručně tkány a běžně je možné zahlédnout nespočet místních žen a dívek, kterak šikovně si při spřádání vlny, barvení a tkaní počínají. Muži nosí černé nebo indigově modré kalhoty po kolena a stejně tmavá ponča, ženy na tom jsou – co se barevnosti oblékání týká – velmi podobně, leč jejich kroj vyniká hustě plisovanou vlněnou, po kolena dlouhou sukní, bílou soukennou halenou, různobarevným a často i značně pestrým náhrdelníkem z korálků, černým šálem přes záda, který sepínají nádhernou a zcela nepřehlédnutelnou stříbrnou jehlicí ve tvaru slunce. Saraguro je totiž místem tradiční výroby stříbrných a niklových šperků, jejichž design vychází z incké tradice jejich prapředků. Ty nejkrásnější kusy jsou místními ženami děděny a předávány z generace na generaci. Ženy nosí i již zmíněné perlové náhrdelníky. Barva perliček a počet řad odkazuje na bývalou domovinu ženy, která se provdala za místního muže.

Jinak barevné náhrdelníky nosí i vdovy. I přes špatné podmínky pro nocleh se návštěva Saragura dozajista vyplatí, zejména každou neděli, kdy tradičně indígenas (původní muži v tmavě modrých pončech) a bílí sedláci kralují na zdejším trhu a překrásnými, ručně vyráběnými filigránovými náušnicemi ze stříbra (tupus), perličkovými náhrdelníky a ručně tkanými pásky.

Hned na začátku textu jsem předeslal významnou inckou minulost, a proto musím zmínit, že s pomocí domorodého průvodce se na úpatí Acacana za městečkem dostanete k původním, v lese ukrytým inckým ruinám, nazývaným Inca Iglesia – kostel Inků. Vedle turisticky známého ekvádorského sídla Inků – Ingapirca – je právě Inca Iglesia druhou nej-důležitější zachovalou památkou slavných časů této civilizace.⁹

Obrázek č. 4 Saraguro indiánky¹⁰

⁹ BERGMANN, Jürgen. *APA Guide Ecuador-Galápagos*. München: Polyglott, 2002, s. 268-271. ISBN: 3-8268-2469-5

BELOTE, Jim a Linda BELOTE. ETHNO-ECOTOURISM IN THE SARAGURO REGION: PAGE 1. [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.saraguro.org/tourism.htm>

¹⁰ BERGMANN, Jürgen. *APA Guide Ecuador-Galápagos*. München: Polyglott, 2002, s. 271. ISBN: 3-8268-2469-5

3 TRADICE EKVÁDORSKÉ MÓDY - OTAVALSKÉ TKALCOVNY

3.1 Historie

Přesně v polovině 16. století založili španělští místodržící vůbec první dílny na výrobu tkaných textilií. Dílny se nazývaly „obrajes“ a nacházely se asi devadesát kilometrů od hlavního města Quita. Nad prací zručných domorodců dohlíželi bílí správci španělské koruny. Indiáni byli následně rozděleni, a dosazeni do patřičné fáze výroby, která jim šla nejlépe. V časech největšího rozmachu pracovalo v dílnách na pět set lidí, mnohdy i devítileté děti. Funkce dvou kultur se rozdělila velmi snadno a rychle. Španělé byli techničtější, ale neměli cit pro ruční práci, tudíž indiáni tkali s obdivuhodnou přesností a rychlostí a běloši jim poskytli potřebnou techniku ve formě tkalcovských stavů, kolovratů a hřebenů na česání vlny. Nejčastěji zpracovávaným materiálem byla pochopitelně levná ovčí vlna, oblíbenějším a luxusnějším se zdála být hedvábně jemná vlna z divoce žijících lam Guanako anebo chovaných Alpak. Mezi lety 1690 až 1790 se rozhodli španělští místodržící přitvrdit a sebrali indiánům právo vlastnit a opracovávat půdu. Vzniká systém „Encomienda“, což vychází ze španělského pojmu „encomendero“, tedy místodržící. Indiáni pracují na pozemcích bílého majitele za stravu a nocleh. Teprve nyní se stali původní obyvatelé nevolníky a pracovní silou bez mzdy. Tkalcovny však po obchodní stránce vzkvétaly.¹¹

3.2 Rozvoj manufaktur

Textilní výroba začala masově produkovat od roku 1917, když zdejší domorodci byli pověřeni vyrobit dokonalé napodobeniny britských tvídů (zde se nazývají „casimires“). Utkané látky se ukázaly být skvělým prodejním artiklem na tuzemském trhu, což vedlo později k tomu, že místní obyvatelé Otavala tyto materiály přijali za své, a začali produkovat zejména tkané „casimires“.

S přijetím agrární reformy skončilo nevolnictví a v roce 1914 obdrželi všichni indiáni minimálně 5 hektarů orné půdy. Mnoho sedláků pokračovalo v tradici tkaní i nadále, někteří se stali drobnými živnostníky v oboru.

¹¹ BERGMANN, Jürgen. *APA Guide Ecuador-Galápagos*. München: Polyglott, 2002, s. 182. ISBN: 3-8268-2469-5.

V padesátých letech začal rozvoj tkalců ze Salasca do Otavala díky misionářskému projektu. Indiáni se učili vyrábět koberce na mechanickém tkalcovském stavu (dříve bez techniky), tak aby vytvořili konkrétní geometricky přesný vzor, případně mohlo jít o výjev s církevní tematikou anebo o výjev ze života (např.: indiánské vesnice, shluk sedících indiánů, kondor nad horami, sopky, krajina, stádo lam, jídlo).¹²

Od šedesátých let dochází k rozmachu cestovního ruchu, a tak se kvalitní ekvádorské tkaniny dostávají do oběhu po celém světě. Koncem šedesátých let až po začátek let devadesátých se nacházelo v Otavalu a přilehlých vesnicích kolem osmdesáti uměleckých dílen zaměřených na tkaní, barvení a finální výrobu materiálů. Většina dílen byla ve vlastnictví indiánů. Textilie určené na export do severní Ameriky, Evropy a Japonska přináší místním rok, co rok nemalé zisky v řádech milionů dolarů. Jejich dílny jsou důkazem, že se ruční práce vyplatí i v dnešním světě.

Tři čtvrtiny obyvatel celého Otavala působí v různých oborech textilní branže. Kolovraty, tkalcovské stavy jsou součástí vybavení snad každé zdejší domácnosti. Jednotlivé rodiny se snaží najít díru na trhu, vytvářet jiné vzory, používat jiné barvy, aby tak nalákali své budoucí zákazníky, kteří se k nim budou již pokaždé vracet. Většina zboží určená na vývoz nedosahuje v současnosti takové kvality jako dříve, nejedná se již o tkaniny stoprocentně přírodní a vlněné, nýbrž o směsové kombinující umělá a přírodní vlákna. Zvyšující se poptávka neodklonila indiánské tkalce od tradičních způsobů zpracování, a tak i nadále barví příze ve velkých kádích směsí bylinek, ovocných plodů, květů a přírodních minerálních pigmentů. Nicméně 21. století spolu s novou technikou pouze umožnilo vyrábět jemnější materiály na sukňové zástěry (anaku) nebo široké vlněné či bavlněné šály přes záda (fachalinas).¹³

¹² TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 182-183. ISBN: 3-8268-2469-5.

¹³ TROX], [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 202. ISBN: 3-8268-2401-6.
TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 70-75, s. 107-109. ISBN: 3-8268-2469-5.

3.3 Tradiční oděv Otavala

Ženy nosí bílé bavlněné haleny s precizními florálními výšivkami v oblasti průkrčníku a na spodním lemu řaseného balonového rukávu. Výšivky jsou mnohdy zdobené obšitými sklíčky, pajetkami nebo korálky. Rukávy na halenkách mladých dívek bývají velmi často z bílého vyšivaného tylu, pochopitelně s květinovým motivem, tentokrát jen v bílé barvě, rukáv je široký, zvonovitý a sahá do tří čtvrtin předloktí. Nevyšívá se jen oděv, ale i věci denní potřeby jako ubrusy, ubrousky a ručníky. Černé vlněné sukně jsou zpravidla dlouhé až po kotníky. Některé ženy je mírají vyšíté v oblasti pasové linie, ale běžněji k vidění jsou monochromně černé sukně s nenápadnou na spodní délce našitou stuhou. Popsaný stejno-kroj je nesmazatelným důkazem španělského vlivu z dob, kdy byla země jen španělskou provincií, kdesi v novém světě. Vlasy jsou rozděleny na středovou pěšinku a spleteny do copu v týl. Cop může být obmotán výraznou stuhou s geometrickým vzorem na podkladu vertikálních pruhů, anebo je bez ozdoby. Otavalské ženy a dívky nosí 2 devítiřadé náhrdelníky ze skleněných korálků se zlatým jemně rýhovaným prstencem, který napříč obtáčí celý korálek. Náušnice jsou visací, často s vsazeným tyrkysem kapkovitého tvaru. V chladných dnech se kolem čela nosí černý vlněný šátek, složený tak, že zepředu působí jako čelenka. Jako obuv slouží trhovkyním černé espadrilky s podešví ze sisálu.

Oblečení mužů je mix koloniálních a moderních elementů, jelikož nejčastěji nosí bílou tradiční plátěnou halenu a džíny. Dlouhé černé vlasy do copu v týl. Otavalské trhy („la feria“) se konají každou sobotu v měsíci a je to skutečně výkladní skříň tradičních oděvů, tkaných koberců, ponč, keramiky, šperků, uměleckých dřevorezeb a nekončícího výběru zeleniny, ovoce a dalších potravin.¹⁴

¹⁴ TROX, [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 70-71, s. 107-108. ISBN: 3-8268-2469-5.

MOYA, Rolando a Evelia PERALTA. *Quito: patrimonio, heritage*. Quito: Trama, c2006, s. 158. ISBN: -9978-300-31-7.

TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 202-205. ISBN: 3-8268-2401-6.

Obrázek č. 5 Tradiční trhokyně Otavala¹⁵

¹⁵ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 183. ISBN: 3-8268-2469-5

4 ŠUAROVÉ/ EL ORIENTE, ZAMORA, JIHOVÝCHOD EKVÁDORU, OBLAST AMAZONSKÉ DŽUNGLE

4.1 Mytologie a Rituály

Mytologie Šuarů je spojena s přírodou a zákony vesmíru, a projevuje se v široké škále špičkových bytostí spojených s jevy, jako je stvoření světa, života, smrti a nemoci. Nejdůležitější z nich jsou ETSA, které zosobňují dobrý boj proti zlu ve formě Iwia, jsou vždy v neustálém boji a snaží se překonat jeden druhého; Shakaim ztělesňuje mužskou sílu a pracovní schopnosti, Tsunki je primárně voda a přináší zdraví, Nunkui způsobuje úrodnost a plodnost a ženy.

Při pěstování na zahradě dává sílu k růstu rostlin Nunkui, který je také zodpovědný za výuku šuarské ženy ve výsadbě. Ale musíte si uvědomit sílu Nunkui prostřednictvím rituálních obřadů, které přivolají na vesnici plodnost a úrodu všech sladkých plodů. Šuarové věří, že les je plný duchů, které obývají vodopády nebo břehy řek.

Velký duchovní svět Šuarů se vysvětluje jejich chápáním cyklického převtělování duší našich předků do našich dětí. Nevěří tomu, že lidské bytosti mají po smrti konec. Věří, že po narození a naplnění svého života nedosahují ustáleného stavu po smrti, ale jejich duch Arutam obdrží jinou lidskou formu, která může být vaše dítě nebo vnouče, čímž proběhne opět další cyklus.

Arutam je považován za klíč k mužskému duchu, protože se domnívají, že jim dává větší moc a sílu. Myslí si, že každý, kdo má Arutam, nemůže zemřít, ale jen onemocnět. Děti začínají nacházet tohoto ducha v džungli, protože mu bylo podle legendy šest let. Proto i děti v šesti letech chodí do džungle navštěvovat Arutama. V kultuře džungle se usměrňují prvky života svých obyvatel.

Na rituálu UWI se pije ovocný zkvašený nápoj Chicha, zapíjí se jím v doprovodu modliteb vitalita člověka, hojnost džungle, zvířat a rostlin. Říkají, že kvašením nápoje Chicha dáte plodnost zvířatům, rostlinám a člověku nehynoucí vitalitu. Šaman, tzv. *Uwishin*, je druh kněze mediátora spojujícího nadpřirozený svět s lidským, ale je to také politický vůdce. Sekvence den a noc znamená v mytologii související s Shuary vítězství.

Obrázek č. 6 Šuarský náčelník přebírá v roce 1990 potvrzení o územních právech národa¹⁶

4.2 Zmenšování a vysušení hlavy

Zmenšování hlavy je starověká tradice a má pro kmen Šuarů velkou symboliku. Když čelil kmen Šuarů sporu s jiným kmenem, například kvůli územním nesrovnalostem, nastal lýtý souboj, kdy hlavní vítěz uřízne hlavu náčelníkovi kmene. Pokračuje podle rituálu ve zmenšování a vysušení hlavy protivníka. Náčelník Šuarů je zodpovědný za vytvoření „tzantzy“¹⁷ úplně sám, v hluboké meditaci a půstu. Členové poraženého kmene se stanou součástí vítězného, bez odmítnutí nebo diskriminace.

Pro zmenšení hlavy musí Šuar správným řezem oddělit protivníkovu hlavu od těla. Následně je třeba stáhnout kůži a vyjmout lebku, odstranit mozek, oči a další měkké tkáně a kosti. Dalším krokem je, vyvaření kůže ve vařící vodě, do které se přidávají šťávy a listy révy vinné, protože zabraňují vypadávání vlasů na skalpu a rozpadu kůže. Hlava se drží ponořena asi patnáct minut, delší doba by znamenala přílišné změkčení a následnou hnilobu. Po vyjmutí z vody je hlava zmenšena na polovinu původní velikosti, a nechá se zaschnout. Po

¹⁶ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 93. ISBN: 3-8268-2469-5

¹⁷ tzantza – scvrklá vysušená hlava

vysušení se sloupala kůže zevnitř a odstranili zbytky masa, aby se předešlo zápachu a hnilobě. Následně byla hlava napuštěna olejem z karapy guyanské. Olej se získá ze semen stejnojmenné rostliny.

Poté se sešil řez učiněný na krku, sešivaly se i oči a ústa. Vznikl jakýsi vak, který se vyplnil kamenem o velikosti pěsti a objem hlavy se doplnil adekvátním množstvím horkého písku. Hlava byla zavěšena do kouře nad menší otevřený oheň, zatímco vítěz souboje kůži formoval horkými lávovými kameny. Takto končí proces zmenšování objemu hlavy, kámen a písek je odstraněn. Na kůži zůstaly černé skvrny. Po takovéto proceduře se zmenší hlava na velikost pěsti. Výsledek si šaman zavěšoval do své chýše.¹⁸

Obrázek č. 7 Preparované hlavy Tsantsa¹⁹

¹⁸ REINÉS, Photos by Tina, Edited by Angelika TASCHEN a Text by Christiane REITER. *The hotel book: great escapes South America*. [New ed.]. Köln: Taschen, 2009. s. 340-343. ISBN 978-383-6514-835.

TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 91-98. ISBN: 3-8268-2469-5.

TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 208. ISBN: 3-8268-2401-6. MCKEOWN, Marie. Shuar: Meeting the Headshrinkers of the Amazon Basin: In search of the Shuar Headshrinkers. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.unmuseum.org/headshrinkers.htm>.

¹⁹ [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.unmuseum.org/headshrinkers.htm>

5 ESMERALDAS – SEVERNÍ PACIFICKÉ POBŘEŽÍ

5.1 Historie Esmeraldas

Pobřežní region, ve kterém v současné době žije téměř polovina z dvanácti milionů Ekvádorců, získal název Esmeraldas podle smaragdů, které se ve velkém množství v řece nacházely. Indiáni kmene „Cara“ přesídlili do oblasti předtím, ještě než se definitivně usadili v desátém století v Andách, na dnešní území indiánských trhů, tradičního městečka Otavalo. Uctívali obří smaragd „Umina“. Dnes se může Esmeraldas pyšnit spíše průmyslem než drahocennými poklady. Hlavní město provincie nese stejný název a je velkým přístavem na severním pobřeží země. Dřevo, banány, kakao – to vše a mnohem víc se denně vyváží do všech koutů světa právě odtud. Dokonce 500 km dlouhý ropovod táhnoucí se přes Andy končí zde. Díky stavbě rafinérií se v dřívějších dobách povedlo vytvořit mnoho pracovních míst. Ostatně ke zbohatnutí přístavních měst jako Esmeraldas, Manta či Guayaquil významně přispěly nové způsoby ošetření a léčby dříve smrtelné malárie, protože do roku 1942 byla malárie zodpovědná za čtvrtinu všech úmrtí v Ekvádoru. Na počátku dvacátého století zemí cloumala žlutá zimnice a tuberkulóza.

Není náhodou, že se Esmeraldas stalo prvním místem vylodění Španělů, jakoby tušili, že oblast města Manta, Huancavilca a ostrov Puná před Guayaquilem jsou centra indiánského obyvatelstva. Bohužel právě řada místních byla záhy násilně vyhubena jako plevel překážející v dobývání země a pověstného inckého zlatého pokladu. Indiáni byli Španěly zotročeni nebo zabiti a mnohé jejich ženy jimi znásilněny. O sto let později sem byli dovozeni i černí Karibové jako otroci (původem obyvatelé západní Afriky, žijící v oblasti Karibiku, kam byli dovezeni též na těžkou práci) na plantáže. Vznikaly nové skupiny obyvatelstva, které se začalo rozlišovat podle barvy pleti na mulaty (míšenci bělochů a černochoů) a montuvie (míšenci indiánů s černochoy). Násilně sem byli dovezeni i Karibové z ostrovních oblastí Karibiku a oblasti střední Ameriky na drsné práce v plantážích španělských velkostatkářů, čímž však do již pestrého etnického kotle přibyla poslední čtvrtá skupina. Dnes tvoří mes-ticové (míšenci bělochů a indiánů) sice polovinu pobřežní populace, ale i přesto je znatelnější kulturní vliv černochoů, jak v kulinářském umění, hudbě, tak i životním stylu.

Esmeraldas je právě proto nazýváno městem rytmů, centrem černé hudby celého Ekvádoru. Navštívíte-li tuto lokalitu, dá se téměř s jistotou předpokládat, že potkáte kompletní Ma-

rimba Band s obřími kongy v čele s „bomberos“, kteří ponosou obří, hluboce znějící buben. Jejich hudba pulzuje ulicemi a ruchem noci, ožívá nefalšovaný pestrobarevný život pouličních prodejců ovoce, zeleniny, koktejlů a nanuků, okolí pobřeží lemují otevřené restaurace a bary. Místní hudbu a život zkrátka nadevše milují, a hrají s mnohem větším nadšením než za časů otroctví, tehdy v oněch těžkých chvílích jim byla pouze hudba útěchou.

Kultura zde není utvářena intelektuály, jak jsme zvyklí v Evropě, ale národem tvořícím pestrobarevnou paletu tradic a kulturního dědictví, ti nejobyčejnější a nejchudší vytvářejí onu okouzující atmosféru těchto končin.

Z módního hlediska je Esmeraldas nádhernou směsicí afrického stylu, barevných geometrických dekorů v kombinaci s florálními. Ženy zde nosí turbany anebo zaplétané copánky s nespočtem různorodých korálek. Muži dávají přednost slaměným panamským kloboukům, pestrobarevným košilím a krátkým Capri nohavicím. Inspirace však může procházet i žaludkem, a nejen pozorováním zdejší směsice stylů. Místní přímořská kuchyně je unikátem sama o sobě. S oblibou se servíruje lahodný pokrm ceviche, chobotnice, marlín, tuňák, mečoun, kokosví krabi či langusty a ústřice. Plody moře tvoří převážnou část jídelníčku každého. Ceviche je tradiční pokrm celé latinské Ameriky, nicméně každá země jej připravuje po svém. Ekvádorská přímořská varianta bývá podávána ve formě osvěžujícího krevetového koktejlu. Stažené krevetky marinujeme ve směsi limetkového a pomerančového stoprocentního džusu na základu z červené šalotky, rajčat, oregana, tabasca a olivového oleje. Podává se se slaným popcornem nebo s „tostadem“. Jedná se o typ andské kukuřice, která se praží do zlatova a před nabobtnáním se rychle stahuje z pánve. K ceviche se často jedí i slané banánové chipsy.²⁰

²⁰ BERGMANN, Jürgen. *APA Guide Ecuador-Galápagos*. München: Polyglott, 2002, s. 192-194. ISBN: 3-8268-2469-5.

TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 210-211. ISBN: 3-8268-2401-6.

[online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://kwekudee-tripdownmemorylane.blogspot.cz/2012/10/african-descendants-in-ecuador-afro.html>

Obrázek č. 8 Lidé z Esmeraldas²¹

5.2 Z deníku cestovatele

5.2.1 Předmluva

Tato pasáž je vytržena z kontextu mého cestovatelského deníku, který jsem si vedl po celou dobu pobytu a poznávání Ekvádoru. Text by měl alespoň trochu vystihnout autentičnost celé výpravy a dokreslit atmosféru míst, jimiž byla práce inspirována. Na vysvětlenou jen doplním, že Monika je manželka mého otce, s nímž má syna Daria. Oba žijí v Berlíně. Bratranec Ramiro je syn bratra mého otce, který se jmenuje taktéž Ramiro. V roce 2006 bylo Ramirovi kolem devíti let a Dariovi už jedenáct. Ve stejné době jsem viděl podruhé v životě svou ekvádorskou babičku, bohužel pět let po mé návštěvě náhle zemřela na trombózu. Děda žije nyní sám v malém domě ve vesnici Áloag vzdálené půlhodiny cesty od Quita. Jelikož v Ekvádoru neexistují důchody, musí pracovat jako řidič taxi, původní profesí byl obvodním lékařem. Babička dělala zdravotní sestru. Otec se o Vánocích 2013 rozhodl po dvaceti letech vrátit zpět do Ekvádoru, od čehož si slibuje klidnější život, než jaký vedl v Německu.

²¹ [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://kwekudee-tripdownmemorylane.blogspot.cz/2012/10/african-descendants-in-ecuador-afro.html>

5.2.2 Den 22. Cesta do Esmeraldas

Původně jsme měli vyjet brzy ráno, ale místo toho se vyráželo okolo poledne, protože Monika obětavě balila jídlo a pití na cestu. Zatímco někteří znuřeně čekali, kdy už konečně vyrazíme. Nakonec jel i malý bratranec Ramiro, poněvadž by si neměl Dario jinak s kým hrát. Jeli jsme sice překrásnou krajinou velehor a pastvin, ale jen jsme postoupili z Quita do nížiny, stávala se cesta čím dál tím užší, plná zatáček a nepřehledných horizontů. Monika ostatně bystře prohlásila: „Tahle cesta je jedna velká serpentýna“. Navíc otec jel jak smyslů zbavený, snad rychlostí 120 km za hodinu, nebyl jsem jediný dozelená. Po dvou hodinách jízdy auto konečně na chvíli zastavilo u babiččiny sestry a jejího manžela. Mají malý konzum v barevné vesnici, kde nejčastěji staví auta s turisty a místními s jasným cílem, občerstvit se, případně natankovat rezervní benzín do kanystrů. Na dvorku je vyskládkáno plno beden Coca-Coly a naproti nim se skví zachovalá ekvádorská vymoženost – betonová pračka na ruční praní. Něco jim tu ale smrdí, jakoby hnilo maso! Babiččina sestra má na hlavě blondatý patizon, tedy účes tvarem i barvou patizon připomínající. Zatímco, její manžel má na sobě tílko, slamák, džíny a opasek Versace, což bylo v těchto končinách, kde dává pásovec dobrou noc, vskutku překvapivé. Brzy po náležitém občerstvení v podobě vody a coca-coly odjíždíme pryč. Po chvíli se jako mávnutím kouzelného proutku ocitáme v nížinách. Okolo silnice tečou z hor tenké vodopády, za nimi ve stínu září ostře žluté žíhané orchideje usazené ve smaragdově zelené bujné vegetaci. Podél vozovky rostou šestimetrové aloe very a opodál červené košaté keře, mně neznámé rostliny, u nichž obědvají metalicky zelení kolibříci s červenými bříšky sladký nektar. Za hodinu se hornatá zelená krajina mění v rovnou cestu pozvolných kopečků. Cestu lemují husté plantáže banánovníků a překrásné vějíře různobarevných strelitzií. Slunce začíná být proklatě nízko, vše se zalilo zlatavou září, je tu tak nádherně. Jen kdyby Monika nepřehrávala poslední diskotékové album od Madonny. Již v dáli vidím stavební jeřáby, kterak budují nové panelákovité apartmány pro movité cizince, turisty a emigranty. Město Esmeraldas působí na první pohled jako by bylo v rozpuku stavebního boomu a uprostřed velkých investic do infrastruktury. Ovšem v některých částech vnitřního města se daly pozorovat zde tolik typické propastné rozdíly v životní úrovni obyvatel. Kontrasty, to je latinská Amerika. První, co člověk viděl, byly na kůlech z plechu a prken stlučená obydlí, pod nimiž tekla špinavá stoka, co nepěkně páchne hnilobou a splašky. Ve třiceti stupních se to dá ostatně očekávat. Obecně v tropech jsou neustále cítit zvláštní pachy, ale člověk brzy zvykne všemu. Po krátké procházce měs-

tem a menším nákupem potravin, jsme se šli ubytovat do ekologického resortu Playa Escondida vzdáleném jen pár kilometrů od města. Byl to ráj třepetajících se motýlů rodu Morpho, kolibříků, modrých, velmi zvědavých krabů a smrtelně jedovatých šípových žab. Naše výprava se bohužel také nacházela v domově ropuchy obrovské, která slupne na posezení i středně velkého jedovatého hada. V noci bylo slyšet skrz moskytiéru nad postelí létat netopýry, syčet stromové hady a cvrkat neúnavné cikády. Občas tmu rozrazil řev opic nebo povídání větších papoušků. Bydleli jsme v nově postavené dřevěné chatrči plné evropských vymožeností. Vše bylo vyrobeno z místních dřevin, lampičky pak z krunýřů mrtvých pásovců, sprchu umně vytvořili ze soustavy bambusových tyčí, na zrcadle sedávaly nechvalně proslulé zářivě barevné pralesničky. Ráno sotva člověk vstal a už rovnou letěl na pár metrů vzdálenou pláž prohánět houfy modrých i červených krabů, po chvíli vás to ale přestane bavit, protože jsou rychlejší. Odpoledne jsem se rozhodl stavět hrad z písku. Nejprve na mne hleděli ostatní výletníci jako na blázna, ale už za dvě hodiny stavěli všichni, a tak se rozhodlo uspořádat si takovou neoficiální soutěž o nejunikátnější písčiny hrad, než přišel neoblomný příliv a naše díla srovnal se zemí. Večere při západu rudě zbarveného slunce za doprovodného šumění Tichého oceánu neměla sebemenší chybu. Lepší gastronomii byste hledali těžko, každý talíř byl uměleckým dílem a pokrmy chutnaly zkrátka božsky. Intimní světlo nevšedních lampiček, vyrobených z krunýřů pásovice, dotvářelo spolu s několika bílými napůl rozteklými svíčkami magickou atmosféru. Miluji takový život.²²

²² Zdroj: vlastní cestovatelský deník z roku 2006

6 PANAMSKÝ KLOBOUK A JEHO PŘÍBĚH

6.1 Úvodní slovo

V kolekci Ecuadorian Heritage sice nejsou klobouky zahrnuty, ale počítá se s nimi jako s doplňky na focení, vhodnými pro dotvoření celkového dojmu některých z modelů. Dokonce jsem se kvůli tomu rozhodl oslovit tradiční český podnik Tonak. A byl by velký nerozum nezmínit nejslavnější klobouk z rovníkové Ameriky, který získal celosvětový věhlas, právě proto, že je již dávno ekvádorským kulturním dědictvím.

6.2 Historie a vývoj

Ekvádor je tradičním výrobcem nespočtu druhů klobouků, avšak jen jeden (dnes už v mnoha materiálových variacích) ho skutečně proslavil. V polovině dvacátého století se postupně z jindy poklidného městečka Montecristi, rozléhajícího se při pobřeží Pacifiku, stalo centrum výroby slaměných klobouků. Španělští kolonizátoři viděli již u původních obyvatel (stejně lokality, kde se dnes nachází město Manabí, což je hlavní město provincie, do níž spadá i Montecristi) krásné spletané slaměné pokrývky hlavy. Tyto pokrývky připomínaly tvarem křídla netopýrů a Španělé je brzy začali nazývat „toca“ („Toquillas“ – název vlákna palmy ze které se klobouk zhotovuje). Výrobu a další vývoj skvělého nápadu indiánů následně převzali do svých rukou španělští místodržící. Nicméně zůstává otázka, jak přišly nejjemněji zpracované letní slaměné klobouky k přízvisku „panamský“. Celý omyl se připisuje americkým zlatokopům, kteří se po rychlé cestě z Panamy do USA domnívali, že klobouky zakoupené v Panamě i odtud pocházejí. Na cedulku znějící: „Hecho en Ecuador“ již nereagovali. Navíc v souvislosti s budováním panamského průplavu, bylo snazší říct, že je klobouk z Panamy, o níž měl tehdy každý jisté povědomí. A třetí nejlogičtější vysvětlení je, že klobouky byly transportovány přes Panamu do USA a tím, měli všichni dojem, že jsou klobouky právě odtud. Ačkoli je přinejmenším zvláštní, že se totožné klobouky objevily na americkém trhu již ve století osmnáctém. Jak to, že nikdo netušil, že pochází z Ekvádoru?

V devatenáctém století se panamské klobouky dostaly poprvé do Evropy, kde je proslavil jistý Francouz žijící dlouhodobě v Panamě, při svém návratu do Paříže, kde se ukázal veřejnosti na světové výstavě 1855 v panamském klobouku. Od té doby si je zamilovali

zejména umělci ve Francii. Zářným příkladem je například Renoir, který je nejenom nosil, ale dokonce maloval osoby se stejným typem klobouků na hlavě.

Poptávka po nich postupně vzrůstala. Zejména pracovníci na plantážích a dělníci budující nový průplav ocenili v parném počasí vzdušnost klobouku, který poskytuje skvělý úkryt před ostrým sluncem. Začátkem dvacátého století v období prohibice se stal panamský klobouk neobyčejně oblíbenou součástí vzhledu každého amerického mafiána. Zvláště populární byly pokrývky hlavy se širokou krepou a výraznou stuhou. Tyto klobouky se dodnes vyrábějí pod trefným názvem „El Capone“. Stejně tak tehdejší populární hollywoodští herci si nedokázaly představit vyjít ven bez extra jemného plstěného klobouku „superfino“, což je název pro exempláře té nejvyšší kvality. U takových kusů se nemusí majitel obávat, že by je kdy zmačkal, protože se dají pohodlně srolovat a přitom se nikdy nezmačkají ani nepropustí vodu. Nositely klobouků vyrobených v Ekvádoru byli i prezident Roosevelt anebo král Edward VII.²³

Tento klobouk prokazatelně zdobil hlavu Nikity Chruščova, Winstona Churchilla či Humphereye Bogarta. Je rovněž pozoruhodné, že totožné pokrývky hlavy nosí lidé po celé Latinské Americe zejména při práci s dobyt看em, v pralesních oblastech anebo obecně na venkově, Pro významné osobnosti jako spisovatel Mark Twain se stal panamský klobouk charakteristickým poznávacím prvkem.

6.3 Rozmach exportu

Nejlepší rok vývozu panamských klobouků zaznamenal Ekvádor v roce 1946, kdy šlo na export přes 5 milionů kusů, což činilo závratných 20% HDP celé země. Více se vyvážely snad jen banány, kakao a káva. V padesátých letech rostly malé rodinné podniky na výrobu klobouků jako houby po dešti, avšak přišel zlom. Čína a Taiwan dokázaly vyrábět masově stejně vyhlížející zboží za zlomek ceny a tato skutečnost velmi neblaze přispěla k úpadku a celkovému útlumu výroby. Plno rodin, co zbohatlo v období čtyřicátých let, pak o desetiletí později přišlo o lukrativní zdroj obživy právě díky levnější asijské produkci. Pár rodinných klanů zabývajících se výrobou klobouků sice dodnes pokračuje v tradici, ale již dávno se nestačí soustředit jen na pokrývky hlavy, nýbrž se vyplatí vyrábět souběžně i ratanový nábytek a cokoli pro domácnost ze stejného materiálu jako klobouky z palmových vláken.

6.4 Proces zhotovení

Výrobní materiál roste od Panamy až po Bolívii. Rostlina latinsky zvaná „Carludovica Palmata“ je pojmenována po španělském králi Karlovi IV. a jeho choťi Maríi Luise. Nejlépe se jí daří v západním vnitrozemí Jižní Ameriky, tedy zvláště na území Ekvádoru. Kmen palmy může dosahovat výšky až šesti metrů, palmy na výrobu klobouků však byly kultivovány na rozlehlých plantážích tak, že dnes mají krásnou korunu do boku vějířovitě poskládaných listů. Materiál na pletení musí být alespoň jeden metr dlouhý s vlákny širokými pouze jeden milimetr. Takové se nachází jen v mladých listech, které se ale dají sklízet po celý rok.

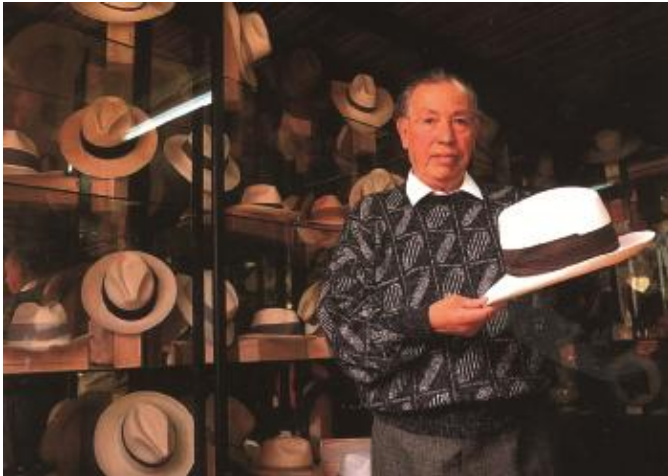
Postup zpracování je následující - jemné oloupané proužky listů se povaří asi hodinu ve vodě, pak se dají proschnout na slunce, kde i krásně vyblednou. K docílení vyšší pevnosti materiálu se postup několikrát opakuje. Ty nejjemnější klobouky se musí však zhotovovat jen za zatažených, polojasných dnů, v nočních hodinách, anebo brzy ráno, aby byla vlákna stále pružná a rovná. Vysoká vlhkost vzduchu a ostré slunce by mohly vlákna zvltnit a zkrátit. Jedině tak mohou ženy a dospívající svými jemnými prsty dobře a hustě splétat připravená vlákna. Samozřejmě je předtím vyrobena hrubá forma podle různých velikostí hlavy, na které se pak klobouk tvaruje. U nejkvalitnější možné varianty slaměného klobouku, je naprostou samozřejmostí jeho voděodolnost, což ale znamená, že nepůjde dobře srolovat a může dojít k zlomení vyschlých vláken. Podle pokusu srolování se dá vyzkoušet kvalita. Některé podniky tvarují i lemy klobouků. Obšívají je různými stuhami, anebo přímo do tvaru krempy spletenými vlákny. Plstěné varianty klobouků se té nejvyšší kvality dočkají až po třech měsících ustavičné práce, což se projeví i na ceně produktu. Některé nejdražší exempláře se vyrábějí až šest měsíců.²⁴

²³ TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 211. ISBN: 3-8268-2401-6.,

²⁴ [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.ecuador.us/montecristi.htm>.

BATIAS, Tefa. Panama Hat: un sombrero impregnado de historia. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.vistelacalle.com/44083/panama-hat-un-sombrero-impregnado-de-historia/>

TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 198-199. ISBN: 3-8268-2469-5.

Obrázek č. 9 Superfino panamský klobouk²⁵

²⁵ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 204. ISBN: 3-8268-2469-5.

7 NÁRODNÍ PARK YASUNÍ, NEMOCNÝ KUS RÁJE

7.1 Úvodní slovo

Krása přírody v té nejčistější a nejsurovější formě se v dnešním globalizovaném umělém světě dá pozorovat už jen na pár místech naší planety, a jednou z mnoha rajských zahrad byla a částečně stále je nejvýchodnější oblast provincie El Oriente, kterou v neobydlených částech pokrývá místy hustý a neprostupný tropický deštný prales. Jedná se o unikátní národní park Yasuní.

7.2 Význam ráje

V odlehlém kraji se ukrývá černý poklad ve formě ropy, který paradoxně regionu nepřinesl nikdy velké peníze. El Oriente je nejchudším a nejméně rozvinutým krajem celého státu.

V zemi pojmenované podle rovníku je 26 chráněných národních parků a přírodních rezervací, jednou z nich je rozsáhlý Parque Nacional Yasuní. Na území parku žije bezpočet endemických rostlin, hmyzu, dalších druhů zvířat, ale vyskytují se zde především nejkrásnější zástupci z říše ptáků západní části Jižní Ameriky. Někteří z nich byli vybráni na autorský dekor „Yasuní Birds“, který je blíže specifikován a popsán v praktické části bakalářské práce.

V celém Ekvádoru je registrováno na více než 1 500 různých druhů ptáků, což je celkový počet všech druhů žijících na území Evropy a Austrálie. Na záchranu tak unikátního výskytu ptactva byla založena státní organizace „Ornitología del Ecuador“.

7.3 Těžba ropy, počátek destrukce

Koncem šedesátých let byl otevřen historicky první vrt v provincii. Na ekvádorský trh nově vstupující těžařská společnost Texaco, která před čtyřiceti lety obdržela koncesi na milion hektarů plochy deštného pralesa, v tom čase osídleném pouze indiánskými domorodými kmeny. Žilo jich zde kolem 75 000. Následovalo náročné budování ropovodu. Ten propojil západní pacifické pobřeží provincie Esmeraldas s jinak velmi vzdáleným koutem země, El Oriente. Po dalších dvaceti letech vytěžila společnost kolem 220 bilionů litrů ropy a vybudovala 339 vrtů.

Součástí budování nové, lépe vyhovující infrastruktury byla stavba dálnic, rafinérií, ropovodů a přečerpávacích stanic. Obyvatelé pobřeží a některých horských regionů vycítili šanci sehnat lepší práci v pralesní oblasti. Následný divoký příliv pracovní síly a její usídlení v kraji, způsobilo původním indiánům narušení jejich poklidného života spjatého s přírodou. Stali se bezmála menšinou v celé oblasti. (Park se vybudováním 120 kilometrů dlouhé příjezdové cesty stal snadno dostupným terčem pytláků a nelegálních dřevorubců, kteří začali postupně stále intenzivněji těžit dřevo. Tato cesta je v současné době otevřena jen zde žijícím indiánům, několika vědcům a pro pár firem zabývajících se těžbou ropy.) Brzy došlo k největší ropné katastrofě v historii lidstva. Tu za sebou zanechala na začátku devadesátých let dnes už přejmenovaná společnost Chevron (dřívější Texaco). I v současné době lze v džungli najít místa kontaminovaná ropou, vodu plnou rtuť, olova či arsenu. Lidé zde žijící, ale nemají žádný jiný zdroj vody, a tak kontaminovanou vodu pijí, myjí se v ní a vaří z ní. V regionu El Oriente je dnes největší výskyt rakoviny v celé zemi, zemřelo na ni již více než 1 400 lidí. Drancování přírody se však nezastavilo, ba naopak. V současnosti je v kraji na dvacet ropných společností. V ropném průmyslu je zaměstnáno jen slabých deset procent obyvatelstva regionu. Provincii připadnou do rozpočtu jen dvě procenta zisků z těžby ropy. Střední část El Oriente je aktuálně velmi osídlenou těžařskou oblastí s horkým a suchým klimatem, vzhledem k přehnanému kácení lesů. Půda je vyčerpaná, chudá, a pokud se urychleně nezmění liknavý přístup vlády, zbyde za pár desítek let jen vybydlená půda se zamořenou vodou. Naděje však umírá poslední.

7.4 Dítě pralesa

Američan Randy Borman se s rodiči odstěhoval v roce 1955 do ekvádorského pralesa, oblasti El Oriente. Vyrostl v osadě Dureno, kde žije 600 zástupců kmene Cofán. Postupně poznával jejich kulturu, hierarchii jejich společnosti a naučil se přežít v pralesi. Dnes jako dospělý muž napomáhá podpoře ekoturismu v oblasti. Díky důvěře kmene Cofán v Randyho, je reálné vstoupit na jejich autonomní území. Borman organizuje výlety do hlavní vesnice a spolu s domorodci může každý turista okusit dobrodružný život uprostřed divočiny či poznat místní fascinující ekosystém. Ostatně i z etnografického hlediska se jedná o unikátní výlet. Pro indiány kmene Cofán je obzvláště příjemné žít dál stejně jako před stovkami let, vydělávat tím a stát se soběstačnějšími, svobodnějšími. Bez toho, aby je cizinci

jako dříve jen fotografovali bez toho, aby o nich cokoli věděli. Doba se mění, a ne vždy k horšímu.²⁶

Obrázek č. 10 Skalňák oranžový²⁷

²⁶ TROX], [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, s. 99, s. 213. ISBN: 3-8268-2469-5.

TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, s. 208-210. ISBN: 3-8268-2401-6.

WALLACE, Scott. Yasuni National Park: Rainforest for sale. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://ngm.nationalgeographic.com/2013/01/125-yasuni-national-park/wallace-text>

GOODALL, Jane. Save America's Forests YASUNÍ RAINFOREST CAMPAIGN: Yasuni - The Most Biodiverse Forest on Earth. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.saveamericasforests.org/Yasuni/index.html>

²⁷ BATES, Marston. *Jižní Amerika*. Praha: ARTIA, 1975, s. 110. ISBN: 37-002-75.

8 MÓDA A VLIV JIHOAMERICKÉHO STYLU

V závěru teoretické části práce bych se rád ohlédl za prací věhlasných módních tvůrců, kteří se v průběhu své kariéry inspirovali bohatou, a ne zcela zprofanovanou kulturou a uměním Jižní Ameriky.

8.1 John Galliano pro Christian Dior (Haute Couture F / W 2005 / 2006)

Kolekce oslavovala stoleté výročí od úmrtí matky zakladatele módního domu Dior. A u příležitosti tak významného formátu připravil John Galliano neobyčejnou divadelní scénu, přesně tak, jak bylo vždy jeho dobrým zvykem. Tehdy propojil oděv z období *biedermeieru* (reprezentující styl oblékání matky Ch. Diora), styl let padesátých (nejslavnější epochu *New Look*), peruánský folklórní oděv a záblesk zhýralého Hollywoodu. Oblékl nejslavnější supermodelky z let devadesátých, jako například Naomi Campbell, Ch. Thurlington, Lindu Evangelistu a úspěšné české krajanky Evu Herzigovou či Karolínu Kurkovou, do sexy večerních rób ztělesňujících notoricky známé *Divy*: Hayworth, Dietrich, de Havilland a Bacall. Každý model však pojal zcela nově a současně. Pod záplavou lehounkých aranžovaných průhledných materiálů (hedvábná organza, mušelin, tyl) byly – převážně v pase velmi úzké a na bocích přexponovaně se rozšiřující – korzety tělové barvy, čímž Galliano vytvořil efekt nahé velké róby a dodal mnohým historickým formám na vzdušnosti a sex-appealu.

Od poloviny přehlídky se doslova protáčely široké objemné, přesto viditelně lehounké kolové sukně peruánských indiánek *á la Dior*. Zářily všemi barvami od smaragdově zelené, ultramarínové, fuchsiové až po citrónově žlutou. Horní části modelu byly převážně tvořeny z hedvábné organzy ušitými kabátky s šálovými límci, anebo se jednalo o splynutý model kabátku s kolovou sukní dohromady. Vše precizně vyšité skleněnými korálky, pajetkami anebo hedvábnými nitěmi. Na některých modelech se podařilo skloubit všechny typy zmiňovaného zdobení. Výšivky, které jsme mohli dobře pozorovat na sukních i šatech, měly nejčastěji bílou barvu, ale záleželo na celkové barevnosti základního materiálu, protože se předvedly i smaragdově zelené, červené, černé a růžové florální i geometrické výšivky, doplněné o korálky a pajetky. Výstřihy celé kolekce byly obecně velmi provokativní a hluboké, leč dekolt se naplno nikdy neodhalil. Tělová korzetová část sahala mnohdy výše nad

prsa, která se dokonale skryla, a tak se barevné materiály mohly libovolně aranžovat a vytvářet iluzi extrémně hlubokých dekoltů a výstřihů na zádech. Galliano propojil dekadentní Hollywood, třepetavé kouzlo Amazonie, dominu a prostitutku v tak úchvatné harmonii, jako do té doby žádný jiný designér před ním. Nelze opomenout promyšlenost celkového stylingu podpořeného efektním líčením v extrémnější verzi á la Marlene Dietrich. Nechybělo ani falešné znaménko krásy nad ústy. Speciálně jihoamerická část kolekce měla make-up srovnatelně pestrý jako peří nádherného papouška ary arakanga a všech ostatních druhů arů. Hloubka očí byla podtržena extrémně dlouhými a hustými umělými řasami. Ty jsou již navždy spojeny se zlatou hollywoodskou érou. Jako pokrývka hlavy sloužila ikonická hnědá a černá buřinka se saténovým lemlem různých barevných variant. Pokud modelka neměla na jedné straně hlavy posazenou buřinku, docela určitě vlastnila unikátní pestrobarevnou paruku z peříček, na očích měla skleněnými krystalky Swarovski posetou škrabošku. Vlasy měla spletené do dvou dlouhých copánků, na koncích ozdobené párem norkových bambulek. Některé modelky měly ve vlasech dokonce vpletené aplikace ve tvaru květů macešek vyšívané korálky. Zkrátka se jednalo o dokonalou divadelní scénu stylů, historických období, společenských vrstev, tradice a precizní ruční práce.²⁸

²⁸ MOWER, Sarah. Christian Dior: FALL 2005 COUTURE. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z : www.style.com/fashionshows/review/F2005CTR-DIOR/

JONES, Edited by Terry, James Anderson [WRITERS, Henriette Zeltner GERMAN TRANSLATION a Claire Le Breton] FRENCH TRANSLATION. *100 contemporary fashion designers = 100 zeitgenössische Modedesign = 100 créateurs de mode contemporariens*. [Taschen's 25th anniversary special ed.]. Köln: Taschen, 2009, s. 204-217. ISBN: 978-3-836531686-0.

SEELING, Charlotte a Brian Leigh MOLYNEAUX. *Mode: 150 Jahre Couturiers, Designer, Marken*. [English ed.]. Překlad Marcela Czesaná. Potsdam: Ullmann, 2010, s. 256-265. ISBN: 978-3-8331-5587-1.

Obrázek č. 11 Galliano/Dior CTR

F/W 2005/2006²⁹

8.2 Napříč módním spektrem

Mezi další návrháře, kteří se v průběhu své umělecké kariéry nechali svést závratně zářivým světem jihoamerické kultury, patřili svého času i Bill Blass se svými pestrobarevnými dezény, Christian Lacroix a jeho v osmdesátých letech dokonalý cit pro kombinaci pěti a více dekorů, nespočtu barev, stylů aplikací. Dalším dobrým příkladem je tvorba Valentina Garavani z počátku sedmdesátých let. On sám si převzal jihoamerický styl zejména v obřích, velmi výrazných špercích biomorfních tvarů. Ani Emilio Pucci nestál daleko od pestré palety navozující atmosféru karnevalu v Riu. Však dobře známe plejádu jeho nepřekonatelných psychedelických vzorů, kterými jeho značka dodnes, již ale pod vedením mladého Petera Dundase, ohromuje. Alexander McQueen zabrousil do nebezpečně krásných vod Amazonky v roce 2008, kdy se nechal ve své S/S kolekci inspirovat papoušky z rodu ara společně s arzenálem nádherně vybarvených křídel tropických motýlů. Vznikla též ikonick-

²⁹ [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.style.com/fashionshows/complete/slideshow/F2005CTR-CDIOR/#14>

ká kolekce, kterou si musí okamžitě každý vybavit, a to i o půlnoci. Další na řadě je Mary Katrantzou, v Londýně působící fashion designérka s řeckými kořeny. Proslavila se zejména dekorativností, střihovým sochařstvím a zrcadlenými potisky mnohdy působícími poněkud bez vnitřního prožitku. Nicméně geometrické dekory hispánské Ameriky dokázala ve svých prezentacích bohatě zúročit. Na závěr by stačilo připomenout jarní kolekci Missoni 2011. Italská značka je dobře známa svými geometrickými cikcak vzory. A tak předvedla v prezentaci dokonalé propojení japonského stylu s arabským i mexického stylu s jihoamerickým. Kolekce byla plna kaftanů, tunik, oversized šatů a krásných sytých dekorů oživených pletenými dílci a výšivkou.³⁰

8.3 Prada

Letošní letní sezónu 2014 upoutala pozornost Miuccia Prada se svou Ready To Wear kolekcí. Inspirovala se socialisticky vyhlížejícími nástěnnými malbami, politicky angažovaným street artem v Los Angeles, Mexiku a v závěru konečně Jižní Amerikou. Kolekce měla podle jejích slov inspirovat dnešní moderní ženu, aby bojovala a nenechala se zastrašit. Latinskoamerický nádech kolekci propůjčily pochopitelně ostré odstíny červené, ultramarínové, smaragdově zelené a žluté v kombinaci s peříčky, florálními potisky, třpytivými papjetkami a duhově zbarvenou kožešinou. Na luxusních kožených kabelkách a bundách se míhaly naivisticky malované hlavy různých dívek a žen, očividně městských bojovnic.³¹

³⁰ TYRNAUER, Matt, Armando CHITOLINA, Suzy MENKES, Benedikt TASCHEN a Chris MILLER. *Valentino: a grand Italian epic*. Los Angeles: Taschen, c2009, s. 238, s. 143-159. ISBN 38-365-0329-8.

JONES, Edited by Terry, James Anderson [WRITERS, Henriette Zeltner GERMAN TRANSLATION a Claire Le Breton] FRENCH TRANSLATION. *100 contemporary fashion designers = 100 zeitgenössische Modedesign = 100 créateurs de mode contemporains*. [Taschen's 25th anniversary special ed.]. Köln: Taschen, 2011, E.Pucci: s. 374, s. 554, s. 692. s. 258, Ch. Lacroix: s. 320, s. 374-379, s. 402, s. 407, s. 502. A. McQueen: s. 446-457. ISBN: 978-3-836531686-0.

BLANKS, Tim. Mary Katrantzou: SPRING 2013 READY-TO-WEAR. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.style.com/fashionshows/review/S2013RTW-MKATRANTZOU>

BLANKS, Tim. Missoni: SPRING 2011 READY-TO-WEAR. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: http://www.style.com/fashionshows/powersearch?designer=design_house62&event=show2182

³¹ BLANKS, Tim. Prada: SPRING 2014 READY-TO-WEAR. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.style.com/fashionshows/review/S2014RTW-PRADA/>

MICHAULT, Jessica. PRADA: READY TO WEAR SPRING SUMMER 2014 MILAN. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://nowfashion.com/prada-ready-to-wear-spring-summer-2014-milan-4353>

8.4 Mario Testino

Pařížská mutace módní bible Vogue přesně loni v dubnu 2013 uctila krásu Peru skrze jeho nejslavnějšího rodáka. Mario Testino, velká osobnost ve světě fotografie, se tak vydal na cestu domů do Peru, aby nafotil jeden z nejkrásnějších fashion editorialů, které kdy módní svět spatřil. Lokalita nespoutané horské krajiny kolem města Cuzco posloužila následujícímu focení víc než dokonale. Zelené hory, terasovitá políčka, incké město Machu Picchu na dohled, anebo svaté klášterní prostory v koloniálně barokním Cuzcu. Vzniklo neobvyklé vydání Vogue plné barevné módy, bambulek, buřinek a potisků, zaměřené na Peru a obecně Jižní Ameriku. Na titulce byla zvěčněna Isabela Fontana, oděna do Sicílií inspirovaného krátkého topu s ramínky a mírně rozšířené minisukně vyrobené z palmového proplétaného šustí. Vše od italského dua Dolce and Gabbana. Raffie byla jako oděvní materiál populární i letos v Ready To Wear kolekci S/S 2014, kde ze stejných palmových vláken představila potištěné sukně, bundičky a topy i Donatella Versace. Ovšem v pudrových tónech. Zajímavostí na závěr kapitoly je historie buřinek, které dodnes nosí indiánky Bolívie a Peru. V roce 1920 byla odeslána z Bolívie zásilka mnoha buřinek, směřujících přes Peru do Evropy pro dělníky pracující na stavbě železnic. Bohužel všechny klobouky byly malé, a tak se indiánkám za rozumnější peníz buřinky postupně rozprodávaly. Přijaly je za součást svého oděvu a dnes už si je ani neumíme bez malého kloboučku, usazeného na levé či pravé straně, vůbec představit. V Bolívii je v provincii La Paz, kolem hlavního města zvykem, že muž pozná vdanou ženu podle toho, pokud nosí buřinku na pravé straně hlavy a svobodnou, že nosí klobouk na straně levé. Nicméně v ostatních provinciích Bolívie nebo Peru je význam nošení buřinek přesně opačný. Neexistují žádná přesná pravidla, nezbyvá než se příslušných dam napřímo zeptat.³²

³² ZANNONI, Valentina. Vogue Paris travels to Peru. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.swide.com/style-fashion/press-cuttings/vogue-paris-april-cover-issue-2013-dolce-and-gabbana-shot-by-mario-testino/2013/03/13>

BLANKS, Tim. Versace: SPRING 2014 READY-TO-WEAR. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.style.com/fashionshows/review/S2014RTW-VERSACE/>

PUENTES, Eloisa. Peruvian fashion. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné

Obrázek č. 12 Photoshoot pro Vogue Paris 2013³³

z:<http://eloisapuentes.com/2013/10/31/peruvian-fashion/>

³³ DUNHILL, Heather. Review: Vogue Paris April 2013 Issue. In: [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z:<http://www.iwanttobeanalt.com/journal/2013/5/8/review-vogue-paris-april2013issue.html>

II. PROJEKTOVÁ ČÁST

9 STŘIHOVÉ FORMY „ECUADORIAN HERITAGE“

9.1 Předmluva

Kolekce se tematicky dělí do čtyř sekcí, kdy každá z nich charakterizuje určitou část země, která mi byla inspirací. Jako první je zastoupena kategorie Flashback, ta zastupuje návrat do minulosti evropského stylu šedesátých let, symbolů, pohádkových motivů čertů a osob, které mě provází v tvorbě neustále. Vyloženě jihoamerickou kategorií je incká sekce vysvětlující styl z andských velehor a jeho charakteristické rysy. Následuje část inspirovaná přímořskou provincií Esmeraldas a celý příběh je završen amazonskou prapodstatou Ekvádoru.

9.2 Rozdělení kolekce do jednotlivých sekcí

9.2.1 Flashback sekce

9.2.1.1 „Lolo F. Bombshell“ A-line Dress

Jedná se o tělo obepínající šaty, které se od pasu dolů pozvolna rozšiřují do áčkové formy. V rozšiřující se části oblasti boků jsou na obou stranách umístěny jemné, sukni rozšiřující sklady. Délkou sahají po kolena. Skrytý ultramarínově modrý zip je umístěn na pravém boku, šaty se však zapínají i za krkem. Na horní části předního dílu je přesně ve středu umístěn nadšíť dílec tvarem i dezénem připomínající šamanský náhrdelník. Spodní délka ručně přikřížkovaná, šaty jsou bez podšívky. Použité dekory: „Lolo, the Martyre“ a „Divine Bananas“.

9.2.1.2 „Devilish Heritage“ baggy shaped Dress

Druhé koktejlkové šaty disponují o poznání volnějším a pohodlnějším střihem. Na horní části předního dílu je nad prsní linií nadšíť trojúhelníkový díl s geometrickým ornamentem pamatujícím na jihoamerické tradiční umění. Z této nadšíť části vedou postupně se rozšiřující ramínka kombinující geometrický ornament a klasický APé oční monogram v barvách šarlatově rudé, zmírněný kakaově hnědou konturou. Na zadním díle se od ramen svažují ramínka ke středu do tvaru písmena „V“. Příjemnou změnou může být i délka pod kolena, stejně jako volná silueta celého oděvu. Skrytý zip rumělkové barvy je vsazen na pra-

vém boku. Šaty jsou nepodšité, spodní délka ručně zapravena. Použité dekory: „Hell and obscure but lavish Event“ a „Sky full of devilish Bitterness“.

9.2.2 Incká sekce

9.2.2.1 „Inca Empress“ Coctail Dress

Nápadné, ale nepřiliš křiklavé koktejlkové šaty rovného, vzdušného střihu zaručují celodenní pohodlí každé nositelce. Ačkoli k oděvu náleží subtilní žoržetový pásek s šachovnicovým dekorem v utěšených pískových tónech, lze šaty v pase či pod pasem stáhnout. Anebo je nosit v původní volné variantě. Pásek je bez spony, jen na zavazování, oba jeho konce jsou ozdobeny ručně opracovanými skleněnými korálky české výroby v barvách citronově žluté, titanově bílé a smaragdově zelené. Šaty samotné disponují kratšími prsními záševky a lodičkovým výstřihem. Na zádech jsou bez jakéhokoli střihového zásahu, nicméně o to větší pozornost byla věnována jindy opomíjeným rukávkům. Pro rukávy byl malován dokonce navazující dekor podle požadované střihové formy. Vnitřní strana rukávu je delší a má rovný okraj, zatímco vnější strana je prostržena do opačného písmena „V“. Mezi jemnou žoržetovou podšívku rukávu a vnějším potištěným materiálem jsou všita krásně obarvená peříčka bažanta stříbrného. Tyrkysová a citronově žlutá s typickým černým, bažantím žíhaným okrajem. Použité dekory: „Atahualpa“ a „Sun of Incas“

9.2.2.2 „Cotopaxi“ Georgette Blouse

Jemná šifonová halenka v odstínu slonové kosti je v kolekci praktickým zástupcem na denní nošení, a nejen na specifické večírky a stylové události. Na předním díle halenky můžeme vidět vcelku hluboký věčkový výstřih, ten je lemován po obou stranách do tří čtvrtin černo-bílým puntíkováným dílcem s ostrými cípy. Rukávy jsou mírně podkasané a ze stejného materiálu jako celá halenka. Inckým geometrickým dekorem potištěné manžety připomínají párově nošené zlaté náramky dávné kultury. Knoflíčky jsou kovové v barvě stříbra a tvaru v polovině seřízlé kukuřice.³⁴ V horní části zadního dílu z mraků a popela vystupuje majestátný vulkán Cotopaxi. Je to jediná potištěná část na celé halence, neopomeneme-li zmiňované manžety. Poslední hravou zajímavostí je proužek černo-bílého pun-

³⁴ Ekvádor, Peru a Bolívie jsou země velmi bohaté na nejrůznější odrůdy kukuřic.

tíkovaného šifonu, který je vsazen 18 centimetrů od spodní délky zadního dílu. Použitý Dekor: „Cotopaxi“

9.2.2.3 „Cultural Sunshine“ High Waist semi pleated pencil Skirt

Sukně zahrnující svým potiskem téměř všechna nejdůležitější etnika Ekvádoru spolu se zvířaty, typickými plodinami a rostlinami. Tak by se ve zkratce dala popsat následující velmi těsná pouzdrová sukně se zvýšeným pasem. Zadní díl je skládán od boků až téměř po svůj střed, zatímco přední díl je hladký a umožňuje vyniknout čtyřem autorským kolážím lemovaným geometrickou inckou bordurou. Pod zvýšeným pasem sukně je umístěn ručně šitý, rovněž potištěný a našasený díl, připomínající zářící slunce, symbol Inků. Sukně sahá po kolena, je nepodšitá, vyrobena ze saténu vysoké gramáže, typu „Duchesse“. Spodní délka je ručně zapravena. Použitý dekor: „Atahualpa Bordures“ a „Collages of their Roots“

9.2.2.4 „Saraguro“ High Waist pleated Skirt

Černá vlněná sukně s četnými protisklady a vysokým pasem je jasnou inspirací indiánkami z provincie Saraguro, ty nosí bohatě řasené nebo skládané široké vlněné sukně již od dob španělské kolonizace, kdy jim byl tento oděv přikázán. Sukýnka je dlouhá po kolena, skrytý zip je vsazen na pravém boku. Na zvýšeném pase jsou našity dva temně fialové pruhy sametové stuhy. Spodní okraj je ručně přikřížkován, švy jsou rozžehlené a obnitkované. Bez dekoru.

9.2.3 Esmeraldas

9.2.3.1 „Shrimp Ceviche Poem“ Coat

Unikátnost tohoto kabátu tkví v jeho stříhové jednoduchosti, vycházející z tradičního stříhu inckého roucha. Původní oděvy byly taktéž ze dvou čtvercových dílů a rukávy z delšího obdélníku bez ramenní hlavice. Na jednoduchém stříhu se lze mnohem více rozmáchnout v dekorativnosti. Právě proto je na předním díle patrný dekor ve formě černou tuší přeepsané básně ekvádorského básníka José Carrery Andrade. Poezie dokáže být stejně barvitá jako ten nejpestřejší vzor, akorát je to jiný přístup postavený na lidské představivosti a správném pochopení Andradeho básně „Poema Lugar de Origen“. Popisuje krásy a ctnosti obyvatel hrdého Ekvádoru, stejně jako čarokrásnou rozmanitost a bohatost jeho přírody. Přední

část kabátu je tedy popsána jeho památným dílem, které je orámováno oční bordurou z dekoru „Me gusta Ceviche“ nacházejícím se v celé své kráse na zadním díle. Otočí-li se nositelka v popisovaném kabátku, nenechá již nikoho na pochybách, že má dostatek smyslu pro humor. Na zadním dílci se totiž pitoreskní již uvařená, přesto živá tygří kreveta, která se labužnický povaluje ve skleněné na Cinzano, které se často používají i na podávání koktejlu z krevet. Je na pódiu s pozadím velkého růžového, očním dekorem zdobeného, srdce. Na srdci jsou různě velké černé puntíky a pod sklenkou se povaluje nahodile naaranžovaný popcorn. Vše je opět zarámováno v oční borduře tyrkysového základu. Průkrčník na kabátu je z ptáčích perspektivy v ojedinělém tvaru na délku širokého kosočtverce. Geometrie střihu se projevuje i v dekoru a celé formě. Rukávy jsou krátké, velmi široké a rozstřížené do úhlopříček. Na předním dílu je rukáv s barevnou oční bordurou a zezadu je s potiskem básně. Ke kabátu náleží dvojitý a členitý límeček oblých okrajů na zadní zapínání se stejnými stříbrnými knoflíky, které jsou na předním díle kabátu (formy seříznutého kukuřičného klasu). Zapínání je založeno na provlečení návleku rumělkových korálek mezi šesti knoflíky. Korálková tkanice má na obou koncích snítky na tyrkysovo obarvených kachních peřiček. Volný kabát lze stáhnout širším textilním opaskem s oční bordurou. Na obou koncích opasku jsou všity kaskádově stupňující se závěsy skleněných korálek. Střídají se rumělkové matné, mátově zelené, metalicky lesklé rudé a světle i tmavě tyrkysové. Celý kabát je podšit azurově modrou matnou podšívku. Použité dekory: „Me gusta Ceviche“ a „Poema lugar de Origen“.

9.2.3.2 „*Ultramarine Drug*“

Ultramarínově modrá halenka volného rovného střihu je vytvořena z lehounkého a průsvitného šifonu. Má ostřejší výstřih do písmena „V“, který je po celé délce na předním dílu lemován širšími puntíkovými dílci (ty jsou ale zároveň potaženy ultramarínovým šifonem) s ostrými spodními cípy, na jejichž koncích jsou přišity nádherné skleněné, ručně vyráběné korálky rumělkové barvy. Tvarem připomínají širší dýně se zlatým rýhováním. Tytéž korálky jsou našity párově na ramenních výložkách (ty pamatují na vojenskou diktaturu Ekvádoru šedesátých let) s očním potiskem lemovaným ultramarínovým dezénem, který připomíná hadí šupiny. Rukávy jsou mírně podkasané a užší, nicméně jsou vtipně ušité z černo-bílého šifonu s většími puntíky. Manžety s očním dekorem na tyrkysovém podkladu byly nastříženy z pevného duchess saténu. Zapínají se na sérii patentek, avšak na vrchní

straně jsou našity falešné ozdobné „gombíky“, totožné skleněné korálky, o nichž již byla zmínka. Součástí halenky je ručně šitý límeček, jehož jedna polovina je ultramarínově modrá (přes kterou jde tenká oční manžeta, za kterou je vetknuta snítka tyrkysových kachních peříček) a druhá zase černo-bíle puntíkováná. Zapíná se zezadu na patentky. Použitý dekor: „Eyed Monogram- Ultramarine Reptile“

9.2.4 Amazonská sekce:

9.2.4.1 „Yasuní Birdie“ Coctail Dress

Letní šaty vynikají v zásadě jednoduchým střihem, který obepíná trup až deset centimetrů pod úroveň pasu, v tomto místě jsou šaty přestřiženy. Sukně je jemně zřasena. Horní část z „Duchess“ saténu je náročně střihově členěna ze čtyř původně bordurových dekorů a sukně je střižena ze saténu lehčí gramáže. Věčkový hluboký výstřih ubere bokům a zúží pas. Zádoový díl navazuje na střihové členění z předního dílu. Výstřih na zádech je oblejší a širší. Na průramcích přímo v oblasti ramenní koule jsou vsazeny najemno skládané volánky s dekorem tyrkysových ananasů. Tytéž můžeme pozorovat v místě přestřižení předního vrchního dílu a sukně. Horní část šatů je podšita rumělkovou matnou podšívkou, sukně je bez podšívky a spodní délka je ručně přikřížkována. Použité dekory: „Yasuní Birds“ a „Biomorphic Mix of Esmeraldas“.

9.2.4.2 „Green Venom“ Egg shaped Coat

Zelený kabát ušitý z potištěného softshellu má paradoxně nejzajímavější zadní část s vsazeným zlatým, navíc prošivaným dílcem z teletiny. Zlatá část je podložena molitanem a následně svrchu prošita přesně v zakreslených liniích přes střihový papír. Ornament zpodobňuje uvolněnější oční dekor a jaguáří skvrny. Na zlatém koženém límci je prošit oční dekor obohacený o motivy vypreparovaných hlav „tanza“ (viz. kapitola „Šuarové“). Kabát je nepodšitý, s výjimkou vsazeného dílce na zádech. Spodní délka je ručně přikřížkována. Na tříčtvrtečních, náročně prošivaných raglánových rukávech ze zlaté usně, černé vlny a tištěného softshellu dodávajících kabátu celkově vejčitou formu, je spodní lem se satirickým nápisem „Cocaína“(kokain). Léga má oční dekor usazený na zářivě žlutém poli s vavřínovými girlandami a s bočními hadími okraji barvy smaragdu.

Do amazonské kategorie spadá i model pouzdrových šifonových šatů, šitý na míru se stejným dekorem „Green Venom“, bude však dokončen teprve ve druhé polovině června.

9.2.4.3 „Las noches de Esmeraldas“ High Waist Pencil Skirt

Černá vlněná pouzdrová sukně přiléhavého, vysoce ženského stylu, je ideálním kusem v šatníku zaměstnané ženy. Na vysokém pasovém límci jsou našity dva pruhy sametové mátově zelené barvy. Tento prvek ještě více zdůrazní útlost pasu. Pod pasovým límcem jsou ve švu vsazeny sedlovité útvary s modrým květovaným potiskem na pastelově růžovém podkladu. Jsou dozdobeny našitými skleněnými korálky mátové barvy. Na spodních bocích sukně jsou vsazeny dílce s motivem zobrazujícím měsíce různých nálad, která je šimrají pod nosem peříčkovité růžové listy. Na předním i zadním díle sukně jsou ve spodní části opět našité sametové mátově zelené pruhy.

10 APÉ DEKORY

10.1 Lolo, the Martyre

Eve Valois (alias Lolo Ferrari) milovala růžovou barvu, samoopalovací krémy, nepřírozně dlouhé umělé nehty nalakované do červena, ale i styl a módu šedesátých let. Dekor zachycuje její dětskou stránku osobnosti skrze srdíčka, balonky z pouti, skrze tyrkysové nohy se zlatými sandálky, s dlouhým šněrováním z pnoucích se akátových listů. Poukazují na smrt a cestu k Bohu na druhý břeh. Šatna s fetiš obuví, ale i botami na extrémních platformách hovoří o nocích strávených divokým životem po night clubech a kabaretech. Dvojice opentlených banánkových penisů vystihuje začátky Eviny prostituce v Paříži, odevšad jí sledují vytřeštěné střapaté, řasnaté oči. V jejím výrazu se zračí klid, který na světě nenašla.

10.2 Hell and obscure but lavish Event

Rohatci vznášející se na nebeských bouřkových mračnech, září jim hvězdy na cestu. Dobře slyší každého hříšníka, jen seskočit z oblaku a jsou u něj. Staří zkušené čerty i mladší a modernější, každý má svou techniku svodu k hříchu. Jakoby se sešlo peklo celého světa. Pestrobarevný rej démonů a odporných skřetů. Na dně sedí mohutná d'ábelská ropucha, uvnitř její tlamy se skrývá kniha hříchů. Je noc, kdy se v pekle tančí, čaruje a oslavuje. Zla je mezi lidmi čím dál tím víc. Lepší časy snad pekelníci nikdy nezažili. Tentokrát nepůjde jen jeden pokoušet lidi, ale rovnou všichni. Rozletí se všemi směry. Čas, den ani noc je neomezují. Však se od pradávna praví, že čert nikdy nespí. Je to nejpracovitější tvor, pracuje totiž jako ďas.

10.3 Sky full of devilish Bitterness

Putování noční oblohou obsypanou hvězdami bývá občas únavné. Čerty hrají mariáš nebo přemýšlejí. Tváří se zahořkle a poněkud vyhořele. Kdo jim vidí do hlavy, abychom jen tušili, co jim vrtá hlavou. Možná lidé. Nechápu je. Někteří cestují se zabavenými lahvemi šampaňského. Jiní cestují ve staré hradní věži, patrně touží stejně jako všichni o trochu soukromí. Plují pod šťastnou hvězdou. A dělají svou práci věru oddaně a s láskou, jak naznačuje velké zářivé srdce.

10.4 Divine Bananas

Navazující horní část dekoru „Lolo, the Martyre“ vyobrazuje cestu k nebi vedoucí skrz různovo-modré vlny očí, bývalých duší. V centru dění velebně skví se banánový trs s typickými nálepkami. Banán je nejslavnějším vývozním artiklem země, jež mě inspiruje. Rychlý záblesk komerce a zároveň přechod z Azurového pobřeží jižní Francie do Ekvádoru. Oči vše upřeně sledují, i záhadný ananas složený z mnoha pavoučích očí. Je mnohoznačný, stejně jako krajina.

10.5 Atahualpa

Byli dva bratři, náhle zemřeli na neznámou nemoc zavlečenou z Evropy. Synové jednoho z nich si měli rozdělit říši na dvě poloviny. Jako dvě Slunce, každé však hledělo jinam. Jeden z nich chtěl vše, toužil být nejmocnějším vládcem. Násilím se dostal k moci a nakonec násilím mu byla i sebrána celá říše. Byl pyšný na svůj původ, nechtěl se podvolit nově přichozím. Zůstal neoblomný a hrdý i v momentě posledního dne života. Tak si jej pamatují dějiny. Ten muž se jmenoval Atahualpa, mocný Inka a věčný symbol dávné civilizace.

10.6 Sun of Incas

Inka znamená v překladu syn Slunce, odtud vznikl i slavný kult Slunce. Za úsvitu nový život, při západu smrt. Azurově modrá v geometrické borduře značí nebe nad námi, žlutá hovoří o zlatě, kterým pro Inky bylo Slunce a kukuřice. Oblouky kolem Slunce při zrcadlení dekoru spojí dohromady téměř gotická okna, ruce sepnuté k nebi. Násilná rekatolizace a okno je jako náš vlastní subjektivní pohled na svět.

10.7 Cotopaxi

Nejslavnější ekvádorský vulkán a stejnojmenný národní park. Žena je jako vulkán, halící svou sílu v těžkou, k zemi klesající mlhu. Sopka je předzvěstí nezměrné síly a nevyzpytatelnosti. Charakterizuje horskou oblast země a samozřejmě temperament ženy.

10.8 Me gusta Ceviche!

Kreveta libující si ve vlastní marinádě z pomerančového a limetkového džusu je součástí tradičního přímořského pokrmu Ceviche. Růžové srdce olemované oční krajkou vystihuje

nezapomenutelné vzpomínky na provincii Esmeraldas, pro niž je Ceviche tak typické, stejně jako zářivé úsměvy, bujarý noční život plný afro-karibských rytmů a tance. Kreveta v podstatě působí jako tanečnice na vašem talíři anebo ve sklenice na vysoké noze. Geometrická bordura pamatuje na dávnou moc Inků. Modré květy padají pomalu, jako moment uvědomění si smrti blízké osoby. Život jako burleska.

10.9 Green Venom

Zelený jedovatý brouk odpočívá na zádech psohlavce zeleného. Dva jedovatí přátelé vyhlížejí svou oběť. Nebo jen odpočívají v ústraní, aby načerpaly nových sil na příští lov? Velký podíl jedovatých, až smrtelně jedovatých živočichů, je zbarven do těch nejzářivějších tónů, mnohdy mívají přes syté zbarvení dezén v podobě skvrn či jiných útvarů. Je výrazný jedovatý tvor bez citu, vybral si svůj pestrý oděv či úděl? Elektrizující zeleň, vysoká vlhkost vzduchu a svůdná pachut' risku, to je dekor s názvem „Green Venom“.

10.10 Biomorphic Mix from Esmeraldas

Dekor je sestaven z několika různých bordurových pásů, vychází z některých reálií spojených s Esmeraldas, ostatně název celého města a provincie je odvozen z tamních dřívějších nalezišť smaragdů. Právě proto je plno bordur laděno do zelena. V mladších letech byl mým nejmilejším symbolem měsíc, miloval jsem noc, přišla mi tak magická a vybízející k dobrodružství. Růžolící peříčkovité listy šimrají měsíčky po tváři a ti reagují různě, někteří se smějí, jiní se mračí, další jsou překvapeni. Bordura pod nimi je složena z jiskřivě modrých stylizovaných kvítků navazujících na dekor „Me gusta Ceviche“ s rozjařenou krevetou v koktejlové sklenici, kolem ní padaly velmi podobné květy. Růžové pozadí navozující sladkou chut' mi připomíná trhy s horami exotického ovoce, ale i stánky s místními sladkostmi v pastelových barvách. Vše nad kvítky lemuje tenký pruh azurové oční bordury s náznakem banánů v čokoládě, tedy žluté a hnědé. Následující smaragdově zelená hadí bordura vyniká sledujícími separátně stojícími oky, která jsou převzatá z klasického očního dekoru APé. Jedovatí hadi, zejména psohlavci zelení, jsou v hustých porostech okolí měst, ale i přímo na banánovníkových plantážích častými a nezvanými hosty. Poslední spodní bordura oslavuje ekvádorskou lásku ke koce, kokovým listům a kokainu. I když obchod s kokainem nepřinesl zemi prakticky žádné peníze, jelikož je nelegální, plno lidem žijícím v horských oblastech usnadňuje denně život. Žvýkají koku pro větší výkonnost během dne,

když jdou pracovat do polí. Smaragdově zelený flekatý podklad pamatuje na zelený dekor „Green Venom“, s nímž je celá bordura snadno kombinovatelná.

10.11 Piñas azules de Esmeraldas

Při příjezdu do pobřežní provincie Esmeraldas jsem viděl kontrast nově budovaných hotelových komplexů a apartmánů ve výškových budovách, stejně tak jako pod nimi u řeky stavěných nouzových příbytků z prken a vlnitého plechu – ty symbolizují dřevěné pruhy v kombinaci s cihlovými. Kokosové palmy s malým ostrůvkem, na němž leží popadané kokosy, jasně ukazují nejčastěji nabízený nápoj pláže, totiž kokos s brčkem. Líné horké odpoledne a tyrkysové ananasy na jedné straně znázorňují můj nejoblíbenější plod, ale i v Esmeraldas na každém kroku kraluje právě lahodný ovocný císař. Fakt, že je modrý, naznačuje hnilobný zápach linoucí se od chudinských chatrčí u znečištěné řeky. Snoubí se zde dobré se špatným v takové intenzitě, až je člověku úzko.

10.12 Yasuní Birds

Poslední dekor uzavírající poutavou výpravu po kulturních pokladech Ekvádoru se dotkl opeřených klenotů sídlících na území rozlehlého národního parku Yasuní. Skalňák oranžový, trogon škraboškový, kolibřík dlouhoocasý a tukan krátkozobý jsou svým neopakovatelným hávem ukázkou dokonalých barevných kombinací, okouzlují i svými vlastnostmi, na základě nichž jsem se rozhodl vybrat právě tuto čtveřici vzácných zástupců ptačí říše.

Skalňák oranžový je jistě nejnádhernějším ptákem z pestře zbarvené čeledi kotingovitých, která čítá na devadesát druhů. Samečkové a samičky žijí odděleně, šedohnědé samičky se ukrývají na bezpečných krytých místech, kde stavějí prostorná hnízda z blátových kuliček. Na zvláštních tokaništích na zemi v lese oranžově zlatí samečci během toku tančí a ucházejí se o přízeň nevýrazných samiček. Skalňáci ztělesňují krásu a marnivost.

Kolibřík černoocasý má ocas až dvakrát delší než tělo, funkci sice nemá praktickou, ale zato jím skvěle vábí samičky. Kolibříci jsou velmi individualističtí, žijí polygamně, volně se kříží, čímž vzniklo plno nových druhů. Dokáží se navzdory nevelkému vzrůstu obstojně bránit nepřátelům podstatně větším. Kolibříci bývají agresivní a útočí na sebe navzájem, nebojí se ani velkých dravců. Mají v poměru k tělu nejhustěji pokryté tělo peříčky. Kolibřík ztělesňuje sílu, odhodlanost a individualitu.

Trogon Škraboškový žije především v korunách vyšších pater mlžného pralesa. Nerad slézá na zem, protože má slabé končetiny. Vydává až břichomluvecké zvláštní zvuky, čímž klame o vzdálenosti, ve které se skutečně od vás nachází. Má vždy nádherně metalicky lesklé peří. Je plachý, přesto nepřehlédnutelný. Živí se zejména hmyzem a plody. Trogon je ztělesněním tajemnosti, plachosti a samotářství.

Tukan krátkozobý je velice společenský. Po krajině se pohybuje v hejnech čítajících šest až dvanáct ptáků. Nepatří mezi dobré letce, spíše přeskakuje z větve na větvi. Uvnitř skupinek těchto ptáků existuje určitá hierarchie. Celá rodina přespává v dutině stromu často s jinými tukany. Tukanům se přezdívá kohouti pralesa. Jako první se probouzejí a ohlašují nový den na obzoru. Ztělesňuje veselí, společenskost a zvědavost.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo představit veřejnosti svůj druhý domov prostřednictvím módy inspirované napůl evropským stylem a napůl jihoamerickým. Stejně jako můj životní příběh byl vždy mezi dvěma kontinenty a dvěma kulturami, taková je i kolekce Ecuadorian Heritage. Pojednává o dědictví původních indiánských kmenů, mocné kultuře Inků a nenasmatelném španělském vlivu, ale také o neskutečné rozmanitosti přírody tamních neprostupných pralesů a o široké škále vzácných druhů zvířat.

Po dlouhém pátrání v historii země jsem měl tendence hledat vyloženě autentickou, původní věc spojenou jen a jen s Ekvádorem, co se oděvu týče. Zjistil jsem, že oděv současných tradičně žijících indiánů v horských oblastech je v podstatě neměnný od vpádu Španělů, kteří jim vnutili dodnes viditelný unifikovaný vzhled. Liší se jen drobnými nuancemi ve výběru klobouků, pentlí do vlasů, výšivek, v odlišnosti šperků. Každý kraj má svá specifika, čímž je svým způsobem unikátní. Jediné opravdu autentické, jsou v hlubinách Amazonie žijící indiánské kmeny, které však vyloženě oděv jako takový nenosí. Spíše vynikají výrobou překrásných šperků z přírodnin (peříček papoušků, dřeva, semen rostlin atd.) Ekvádor je nejvzácnější ve svém nezaměnitelném přírodním dědictví. Nikde na světě nežije na tak malém území srovnatelně rozmanitá druhovost ptactva, jako právě zde. Nikde na světě není tak krásně. Protože je to domov. Vstřícný a vřelý, stejně jako chaotický, bláznivý a nepředvídatelný. Inspirovat se domovem je vždy snazší, protože je vám to blízké a přirozené. Vše, co vzniká lehce a bez nutnosti hledat logiku souvislostí, je osvobozující, snadné a přirozené. Ani já nemusel nakonec hledat tolik souvislostí, barvy jsem kombinoval zcela automaticky, přesně jsem si vybavil geometrické vzory Inků a pochopil kulturní mix v provincii Esmeraldas. Jednoduše proto, že dobrou polovinu všeho, co jsem k závěrečné bakalářské kolekci vytvořil, jsem i sám zažil, a to mě utvrdilo v tom, že má práce musí být pojata jinak. Předložil jsem zajímavý příběh vpravdě cestopisného ladění, protože lepší zdroj než vlastní prožitek opravdu neexistuje. V žádných knihách, co jsem měl k dispozici, jsem nenašel tolik, co jsem v Ekvádoru sám viděl a slyšel.

Díky této kolekci jsem si uvědomil mnohem intenzivněji své kořeny a jejich sílu. Pochopil jsem definitivně, že je dobré se lišit v tvorbě, názorech, vzhledu a přístupu k lidem. Vyrůstat s vzhledem cizince ve střední Evropě nebylo snadné, ale dnes jsem o to silnějším a mnohem flexibilnějším člověkem. To už mi nikdo nevezme. Z nevýhody se stala výhoda a

život sám teprve ukáže, zda jsem ji dobře zúročil. Jelikož jsem měl možnost za poslední rok a půl poznat plno osobností z módní branže a své první klientky, změnil se i můj přístup k módě. Již nevzniká tak ledabyly a samoučelně, ale na základě reálných potřeb konkrétních lidí. Právě proto je po stříhové stránce kolekce spíše praktická a jednoduchá. Jen pár modelů je extravagantních, vhodných pro přehlídkové molo. Co je hlavním nezaměnitelným prvkem mezi mou tvorbou a tvorbou ostatních fashion designérů, je síla mých autorských dekorů a potisků, které prostupují stejně jako zářivé barvy veškerou mou prací. Velké dekory neunesou složité střihy, občas ano, ale ne vždy. Kombinoval jsem proto evropské formy od šedesátých let po současnost, snažil se obléknout i pracující vytíženou ženu. Především pro mě bylo závazné vytvořit předobraz ženy APé, její look. Taková žena je energická, svůdná a nepřehlédnutelná. Nebojí se vystoupit z šedi, má přirozené sebevědomí a nelpí tolik na mínění okolí, protože si uvědomuje, že žije svůj vlastní život, svůj příběh po určitý vyměřený čas a právě proto se nenechá nikdy srazit na kolena cizími názory. Nastudování ekvádorské historie ve spojení s reálnými zážitky z cest po Jižní Americe mi byly velkým přínosem a domnívám se, že ojedinělý přístup mé práce možná dokáže prosadit nový způsob nahlížení na tvorbu bakalářské práce a otevře tak cestu současnějšímu a podstatně lidštějšímu pojetí věci. S veškerou úctou doufám a věřím, že pro vás byl předložený text obohacujícím, protože můj život byl vždy o hledání nových, zajímavějších, ale vždy neobvyklých souvislostí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 1 BATES, Marston. *Jižní Amerika*. Praha: ARTIA, 1975, 200s. ISBN: 37-002-75.
- 2 BA, Abdourahmane. *Staré civilizace*. Vyd. 2. Překlad Hana Večerková. Ilustrace Nicole Baron. Praha: Gemini, 1994, s. 385-480, IX-XIII. Ilustrované dějiny světa. ISBN 80-858-2028-5.
- 3 JONES, David Michael a Brian Leigh MOLYNEAUX. *Americká mytologie: ilustrovaná encyklopedie bohů, duchů a posvátných míst Severní Ameriky, Mezoameriky a Jižní Ameriky*. 1. vyd. Překlad Marcela Czesaná. Čestlice: Rebo Productions, 2002, 256 s. ISBN 80-723-4177-4.
- 4 JONES, Edited by Terry, James Anderson [WRITERS, Henriette Zeltner GERMAN TRANSLATION a Claire Le Breton] FRENCH TRANSLATION. *100 contemporary fashion designers = 100 zeitgenössische Modedesign = 100 créateurs de mode contemporarians*. [Taschen's 25th anniversary special ed.]. Köln: Taschen, 719 s. ISBN 978-383-6516-860.
- 5 MOYA, Rolando a Evelia PERALTA. *Quito: patrimonio, heritage*. Quito: Trama, c2006, 175 s. ISBN 978-997-8300-312.
- 6 QUILTER, Jeffrey. *Poklady And: slavná díla Inků a předkolumbovské Jižní Ameriky*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2007, 224 s. ISBN 978-80-242-1833-5.
- 7 REINÉS, Photos by Tina, Edited by Angelika TASCHEN a Text by Christiane REITER. *The hotel book: great escapes South America*. [New ed.]. Köln: Taschen, 2009, 360 s. ISBN 978-383-6514-835.
- 8 SEELING, Charlotte a Brian Leigh MOLYNEAUX. *Mode: 150 Jahre Couturiers, Designer, Marken*. [English ed.]. Překlad Marcela Czesaná. Potsdam: Ullmann, 2010, 256 s. ISBN 978-383-3155-871.
- 9 TROX, [Autoren: Pam Barrett ... Übers. und dt. Bearb.: Brigitte Fugger ... Red.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Ecuador, Galápagos*. Komplett aktualisierte Aufl. 2001/2002. München: [APA Publ.], 2001, 370 s. ISBN 38-268-2469-5.
- 10 TROX, [Dick Barbour-Might ... Übers.: Ulrike Poyda. Dt. Bearb.: Julia Koch. Schlussred.: Gertraud M. a Claudia THEIMER]. *Südamerika*. 1. Aufl. München: [APA Publ.], 2000, 474 s. ISBN 978-382-6824-012.

- 11 TYRNAUER, Matt, Armando CHITOLINA, Suzy MENKES, Benedikt TASCHEN a Chris MILLER. *Valentino: a grand Italian epic*. Los Angeles: Taschen, c2009, 576 s. ISBN 38-365-0329-8.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 – Lolo Ferrari, Saint Tropez 1998

Obrázek č. 2 – Čert z pohádky „Čert ví proč“

Obrázek č. 3 – Roucho inckého krále

Obrázek č. 4 – Saraguro indiánky

Obrázek č. 5 – tradiční trhovkyně Otavala

Obrázek č. 6 – Šuarský náčelník přebírá v roce 1990 potvrzení o územních právech národa

Obrázek č. 7 – Preparované hlavy Tsantsa

Obrázek č. 8 – Lidé z Esmeraldas

Obrázek č. 9 – Superfino panamský klobouk

Obrázek č. 10 – Skalňák oranžový

Obrázek č. 11 – Galliano/Dior CTR F/W 2005/2006

Obrázek č. 12 – Photoshoot pro Vogue Paris 2013

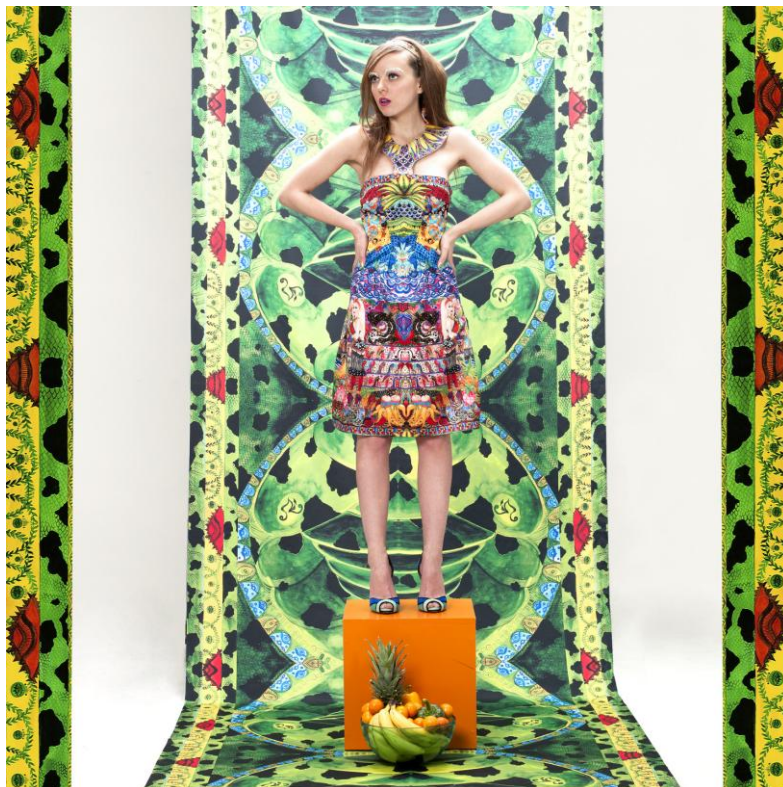
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Ecuadorian Heritage produktové fotky

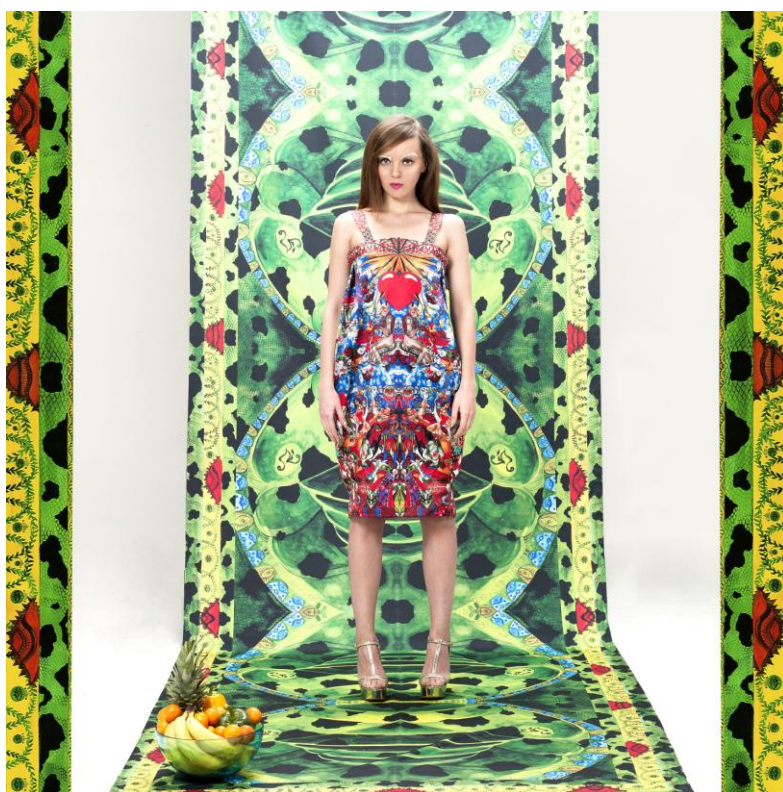
Příloha P II: Dekory APé for „Ecuadorian Heritage“

PŘÍLOHA P I: ECUADORIAN HERITAGE PRODUKTOVÉ FOTKY

„Lolo F. Bombshell“ – A-line Dress

„Devilish Heritage“ – baggy shaped Dress

„Inca Empress“ Coctail Dress

„Saraguro“ High Waist pleated Skirt

„Cultural Sunshine“ High Waist semi pleated pencil Skirt

„Cotopaxi“ Georgette Blouse

„Shrimp Ceviche Poem“ Coat

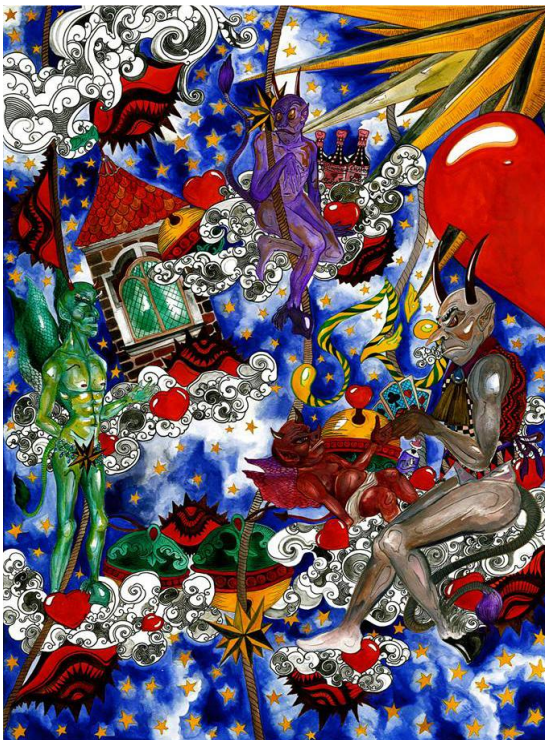

PŘÍLOHA P 2: DEKORY APÉ FOR „ECUADORIAN HERITAGE“

„Lolo, the Martyre“

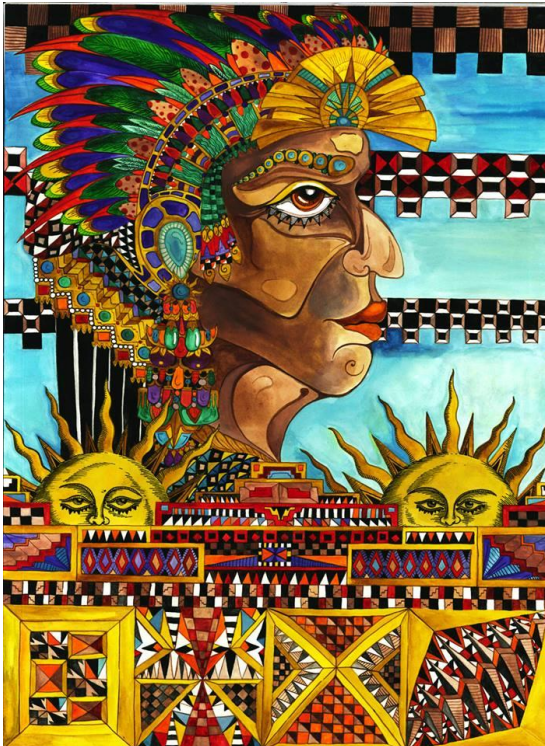
„Sky full of devilish Bitterness“

„Divine Bananas“

„Atahualpa“

„Sun of Incas“

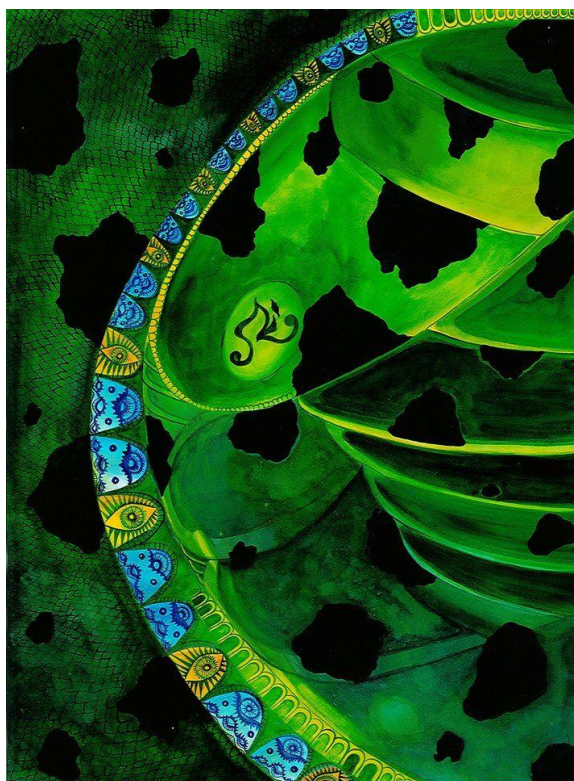
„Cotopaxi“

„Me gusta Ceviche!“

„Green Venom“

„Biomorphic Mix from Esmeraldas“

„Piñas azules de Esmeraldas“

„Yasuní Birds“

